

VIOLONČELO

Umetniška gimnazija – glasbena smer;
modul B: petje-instrument

Umetniška gimnazija s slovenskim učnim
jezikom na narodno mešanem območju v
slovenski Istri – glasbena smer; modul B:
petje-instrument

UČNI NAČRT

IME PREDMETA: violončelo

Izobraževalni program umetniške gimnazije - glasbena smer; modul B: petje-instrument, in izobraževalni program umetniške gimnazije s slovenskim učnim jezikom na narodno mešanem območju v slovenski Istri - glasbena smer; modul B: petje-instrument:
obvezni predmet (420 ur)

PRIPRAVILA PREDMETNA KURIKULARNA KOMISIJA V SESTAVI:

mag. Volodja Balžalorsky, Akademija za glasbo, Univerza v Ljubljani; Dalibor Bernatovič, Konservatorij za glasbo in balet Maribor; dr. Inge Breznik, Zavod RS za šolstvo; Polonca Češarek Puklavac, Zavod RS za šolstvo; Gal Faganel, Univerza v Ljubljani, Akademija za glasbo; Anja Gaberc, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana, Srednja glasbena in baletna šola; Miha Haas, Akademija za glasbo, Univerza v Ljubljani; Antonije Hajdin, Gimnazija Koper, Glasbena šola Koper; Eva Hren Fras, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana, Srednja glasbena in baletna šola; Milan Hudnik, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana, Srednja glasbena in baletna šola; Franja Janež, I. gimnazija v Celju, Glasbena šola Celje; mag. Kristian Kolman, I. gimnazija v Celju, Glasbena šola Celje; Jaka Kopač, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana, Srednja glasbena in baletna šola; Danica Koren, Šolski center Velenje, Glasbena šola Fran Korun Koželjski Velenje; Slaven Kulenović, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana, Srednja glasbena in baletna šola; Sara Marinović, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana, Srednja glasbena in baletna šola; Tomaž Rajterič, Akademija za glasbo, Univerza v Ljubljani; Marija Rome, Akademija za glasbo, Univerza v Ljubljani; Tatjana Špragar, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana, Srednja glasbena in baletna šola; Peter Ugrin, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana, Srednja glasbena in baletna šola; Vojko Vešligaj, Konservatorij za glasbo in balet Maribor; Neli Zidar Kos, Glasbena šola Domžale; mag. Alenka Zupan, Gimnazija Koper, Glasbena šola Koper; Andrej Zupan, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana, Srednja glasbena in baletna šola

JEZIKOVNI PREGLED: Manja Žugman

OBLIKOVANJE: neAGENCIJA, digitalne preobrazbe, Katja Pirc, s. p.

IZDALA: Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje in Zavod RS za šolstvo

ZA MINISTRSTVO ZA VZGOJO IN IZOBRAŽEVANJE: dr. Vinko Logaj

ZA ZAVOD RS ZA ŠOLSTVO: Jasna Rojc

Ljubljana, 2025

SPLETNA IZDAJA

DOSTOPNO NA POVEZAVI:

https://eportal.mss.edus.si/msswww/datoteke/ucni_nacrti/2026/un-violoncelo_um_gl_b-um_si_gl_b.pdf

Katalogni zapis o publikaciji (CIP) pripravili v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani

[COBISS.SI](#)-ID [261987843](#)

ISBN 978-961-03-1492-9 (Zavod RS za šolstvo, PDF)

Strokovni svet RS za splošno izobraževanje je na svoji 247. seji, dne 16. 10. 2025, določil učni načrt violončelo za izobraževalni program umetniške gimnazije – glasbena smer, modul B – petje-instrument, in izobraževalni program umetniške gimnazije s slovenskim učnim jezikom na narodno mešanem območju v slovenski Istri – glasbena smer, modul B – petje-instrument.

PRIZNANJE AVTORSTVA – NEKOMERCIALNO – DELJENJE POD ENAKIMI POGOJI

Prenova izobraževalnih programov s prenovo ključnih programskih dokumentov (kurikuluma za vrtce, učnih načrtov ter katalogov znanj)

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA VZGOJO IN IZOBRAŽEVANJE

KAKO SE ZNAJTI?

TIPIČNE STRANI

V dokumentu je za dijakinje in dijake, učiteljice in učitelje ipd. uporabljena moška slovnična oblika, ki velja enakovredno za oba spola.

Tema sporoča vsebinski okvir ali okvir predmetnospecifičnih zmožnosti, povezanih s cilji oz. skupinami ciljev: teme so predmetno specifične in lahko vključujejo vsebinske sklope in dejavnosti ter razvijajo veščine, zmožnosti in koncepte, ki naj bi jih dijaki izgrajevali in razvijali v procesu učenja.

Vrsta teme:
Obvezno
Izbirno
Maturitetno

Opis teme zajema ključne poudarke oz. koncepte kot okvir skupinam ciljev.

Dodatna pojasnila za temo lahko vsebujejo razlago o zasnovi teme, usmeritve in/ali navodila, ki se nanašajo na vsebino, vrsto teme, členitev teme, poimenovanje, trajanje, dejavnosti, izvedbo aktivnosti, učne pripomočke ... oz. karkoli, kar je pomembno za to temo.

IME TEME

OBVEZNO

OPIS TEME

Em fugiaspiduci sitet ut etur, in conest dipsum eosa nonsequam volorum, ommolor aut desequi duciist estrunda volorest, sandeni maximin uscillab il magnam quiam quo con explacc ullaccum alisi quidell igendam, in repta dolupta volor sam, ut hilit laut faccumqui omnim ut doluptur, quam consequ atibus dolo dignate mporehent qui tem nonseque por aliquisimust que volestrum esed quibusdae milla conserf ernate dentiat.

Ma vellaut quatio rporrore voluptae cus et illent harum doluptatur, et quas molorporia doluptatis molum rae nos event, inullit incimaiozem fugiandantis et fugitisque maion ped quo odi beatur, sequi ilisqui ipidel escim reprat.

DODATNA POJASNILA ZA TEMO

Ullatur sequo qui ut vellenderio. Re exceseq uiatur aturem eos millandio totaquis alibus iume voluptatia quis aut quamust iosant prestius, ut ommodigendis doluptaes dersped moluptae. Harum a volupta tiatur, ne veles quia voluptatia similic tatesequam, seque ventio. Hendis erum quissequo quist que con nulparum ut quuntemos et repro quod ma nimusa sae vellaut eum ulpari velent voluptu rempor a de omnimax impellu ptatiaecusa ducipsae aut evelles temolup tincil imporia simped et endes eum et molum que laborerat voluptiurem nempori bustio explabo rionsenet evenimin nis ex eum voluptam consed que volupid eliquibus, tetusda ntusam ellis ut archill uptiore rundiae nimusdam vel enit, optibea quiaspelitem lam alit re, omnis ab il mo dolupti connihi tionsequiam eicia dolo intur accusci musdaecatet faccatur? Sinctet latiam facescipsa

Ceria pa iumquam, exernam quaspis dit eaquasit, omnis quis aut apitassum coribusda invenih icatia qui aperorum qui ut re perumquaeepd quame moditatum ipient veligna tessint iaessum, optamus, testi sediasped moluptatem aperiarn aut quodips usciate veribus.

Mi, asit volupta tuscil int aspel illit atur, eum idenist iorrum alit, nim re illitas ma nimi, iusciisita dolorrum volorepedio core, consequam quae. De nossiti officillate

Z oznako **SC** so označeni ključni cilji posameznih področij skupnih ciljev. Številčni zapis pri oznaki skupnih ciljev se navezuje na preglednico s skupnimi cilji.

Z oznako **O** so označeni obvezni cilji.

Z ležečim tiskom in oznako **I** so označeni izbirni cilji.

S krepko označenim besedilom so izpostavljeni **minimalni standardi znanja**.

Z ležečim besedilom so označeni izbirni standardi oz. standardi znanja, ki izhajajo iz izbirnih ciljev.

Dodatne pisave in oznake pri standardih so opredeljene v obvezujočih navodilih za učitelja (npr. podčrtani, M, PTI itd.)

IME SKUPINE CILJEV

CILJI

- O:** Et plabo. Nam eum fuga. Et explat. Xerro et aut que nihicia doloribus, velisci tatur
I: *Que ommodic aboribust, tesequae nimaionseni arum audit minusda dolum, si venimil itatat. Estinve litatem ut adit quid qui.* **SC** (2.2.2.1)
- I:** *Quia voluptatur aut od minverum, quas ilis et mint, eature rehenit magnatur aut exceaquam reiunt et omnis nobit vero excepel in nimagnam quat officiam que plaborpore ne culpa eum dolore aut aspicias sanihil moditam re pelias ne veri reperferes solosores dolorum, quidit ad qui dolorerun.*
O: Ibus nis auda vendio venis saperum atem quiant aut pre comniscia num at is quoditi ne estinve litatem venis saperum atem quiant. **SC** (1.3.4.2 | 2.1.1.1 | 2.1.2.1 | 2.2.1.1 | 2.2.1.2 | 3.1.3.1 | 5.1.2.1)

STANDARDI ZNANJA

- Dijak
- » Obisquamet faccab incium repernam id quist plita nume con nonectem sit volentis etur sanda de velictorrum quasimus mo mi.
  - » Icillabo. Bor as plibusc ipidesequat latia cuptatu repeliam.
  - » **Et ommo commolo ratatur saepedit essunt que parit, expelli quam rem simos con es est volorum quae. Aximintios et faccae. Inciet, ommolo con commoluptas aut vidusci enient.**
  - » **Ut fuga. Nemperum fuga.**
  - » Ma vellaut quatio rporore voluptae cus et illent harum doluptatur, et quas
  - » Omnim ut doluptur, quam consequ.
  - » *Obisquamet faccab incium repernam id quist plita nume con nonectem sit volentis etur sanda de velictorrum quasimus mo mi.*
  - » *Icillabo. Bor as plibusc ipidesequat latia cuptatu repeliam.*
  - » Et ommo commolo ratatur saepedit essunt que parit, expelli quam rem simos con es est volorum quae. Aximintios et faccae. Inciet, ommolo con commoluptas aut vidusci enient.
  - » *Ut fuga. Nemperum fuga.*

TERMINI:

☐ laborerat voluptiurem	☐ veligna tessint	☐ laborerat voluptiurem	☐ veligna tessint
☐ veligna tessint	☐ laborerat voluptiurem	☐ veligna tessint	

9 Gimnazija | Zgodovina

27. 2. 2025 /// 15:45

Pojmi, ki jih dijak mora poznati oz. razumeti (in/ali znati smiselno uporabljati), lahko pa so navedeni tudi priporočeni pojmi. Nabor (strokovnih) terminov zaokrožuje in dopolnjuje posamezno temo, predstavlja pa informacijo učitelju pri načrtovanju vzgojno-izobraževalnega dela. Namenjen je navedbi terminologije, ki jo na področju določene teme v določenem obdobju izobraževalne vertikale usvojijo dijaki.

VIRI IN LITERATURA PO POGLAVJIH

Viri in literatura,
ki so vključeni v
posamezno temo.

NASLOV TEME

- » Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Morbi eget ante eget ante hendrerit convallis vitae et purus. Donec euismod dolor sed neque condimentum, at sodales enim interdum. <https://lorem.ipsum.com/mubis/link/n0n2c3c>

NASLOV SKUPINE CILJEV

- » Etiam, M. (2019). Eget laoreet ipsum. Nulla facilisi.
- » Parum, V. (2025). Sequi blaboreet quosam. Seque cus.
- » Morbi P. (2007). Sed ac arcu id velit facilisis aliquet. Nec tincidunt.
- » Eget O. (2010). Vestibulum vitae massa eget orci condimentum fringilla a ac turpis. Nulla et tempus nunc, vitae scelerisque tellus. Sed in tempus mi, a aliquet quam. Integer ut euismod eros, vel pretium mi. Maecenas sollicitudin.
- » Nunc N. (2023). Morbi suscipit ante quis viverra sollicitudin. Aenean ultricies.
- » Nunc N., Ante A., Sem S. (2015). Nullam congue eleifend magna in venenatis. Ut consectetur quis magna vitae sodales. Morbi placerat: <https://lorem.ipsum.com/mubis/link/n0n2c3c>
- » Sed A. (2024). Ut aliquet aliquam urna eget laoreet. Fusce hendrerit dolor id mauris convallis, at accumsan lectus fermentum. Nunc bibendum quam et nibh elementum consectetur.

NASLOV SKUPINE CILJEV

- » Vestibulum vitae massa eget orci condimentum fringilla, <https://lorem.ipsum.com/mubis/link/n0n2c3c>
- » Nunc F.: Vivamus quis tortor et ipsum tempor laoreet id quis nunc. Phasellus quis sagittis ligula.
- » Redaktion, 2018. Morbi placerat: <https://lorem.ipsum.com/mubis/link/n0n2c3c>

Viri in literatura, ki so vključeni
v posamezno skupino ciljev.

Hiperpovezava
do zunanjega vira

KAKO SE ZNAJTI?

STRUKTURA UČNEGA NAČRTA

KAZALO

OPREDELITEV PREDMETA..... 9

Namen predmeta..... 9

Temeljna vodila predmeta 10

Obvezujoča navodila za učitelje 10

TEME, CILJI, STANDARDI ZNANJA..... 11

1. LETNIK 12

Tehnične prvine 12

Etude 14

Sonate, sonatine in suite..... 16

Koncerti, concertini..... 18

Skladbe 19

Skladbe slovenskih skladateljev 20

2. LETNIK 21

Tehnične prvine 21

Etude 23

Sonate, sonatine in suite..... 25

Koncerti, concertini..... 26

Skladbe 27

Skladbe slovenskih skladateljev 28

3. LETNIK 29

Tehnične prvine 29

Etude 31

Sonate, sonatine in suite..... 32

Koncerti, concertini..... 34

Skladbe 35

Skladbe slovenskih skladateljev 36

4. LETNIK 37

Tehnične prvine 37

Etude 39

Sonate, sonatine in suite..... 40

Koncerti, concertini..... 41

Skladbe..... 42

Skladbe slovenskih skladateljev 43

VIRI IN LITERATURA PO POGLAVJIH..... 44

1. letnik..... 44

TEHNIČNE PRVINE 44

ETUDE 44

SONATE, SONATINE IN SUITE 44

KONCERTI, CONCERTINI 45

SKLADBE 45

SKLADBE SLOVENSkih SKLADATELJEV 46

2. letnik..... 46

TEHNIČNE PRVINE 46

ETUDE 47

SONATE, SONATINE IN SUITE 47

KONCERTI, CONCERTINI 47

SKLADBE 48

SKLADBE SLOVENSkih SKLADATELJEV 48

3. letnik..... 49

TEHNIČNE PRVINE 49

ETUDE 49

SONATE, SONATINE IN SUITE 49

KONCERTI, CONCERTINI 50

SKLADBE 50

SKLADBE SLOVENSkih SKLADATELJEV 51

4. letnik..... 52

TEHNIČNE PRVINE 52

ETUDE 52

SONATE, SONATINE IN SUITE 52

KONCERTI, CONCERTINI 53

SKLADBE 53

SKLADBE SLOVENSkih SKLADATELJEV 55

PRILOGE 56

OPREDELITEV PREDMETA

NAMEN PREDMETA

Violončelo je skozi štiri stoletja postalo nepogrešljivo glasbilo v svetu glasbe. Zaradi svojega širokega obsega od basovskega do sopranskega registra ter barve zvoka je violončelo priljubljeno kot solistično glasbilo, del komornih sestavov in orkestrrov. Njegova vsestranskost omogoča izvajanje glasbe različnih stilov in obdobj, od baroka do sodobne glasbe.

Poslanstvo predmeta violončela temelji na prepričanju, da sta glasba in umetnost najboljše sredstvo za doseganje osebne rasti in družbenega sožitja.

Razvoj violončelista v srednješolskem obdobju usmerja dijaka v profesionalno delo in ga usposablja za študij univerzitetnih programov, zato zahteva poglobljen razvoj glasbenih umetniških sposobnosti ter sistematično pridobivanje glasbeno vsebinskega in tehničnega znanja ter veščin. Učni program ponuja predloge in rešitve, ki sledijo temu cilju. Poudarek je na individualnem pristopu, prilagojenim potrebam in zmožnostim vsakega dijaka, kar omogoča optimalen razvoj njihovih talentov.

Med učenjem violončela dijaki razvijajo svoj glasbeni talent in pridobivajo širok spekter znanj ter veščin, ki vključujejo tehnično obvladovanje instrumenta, interpretacijo glasbenih del in umetniško izražanje. Razvijajo tudi pomembne osebnostne lastnosti, kot so disciplina, vztrajnost, samostojnost in ustvarjalnost. Učenje violončela spodbuja tudi čustveno izražanje in osebno rast, saj dijaki skozi glasbo raziskujejo in izražajo svoja čustva ter razvijajo občutek za estetiko in umetnost.

Violončelo je imelo v preteklosti in ima tudi danes pomemben položaj v glasbeni kulturi na Slovenskem, izobraževanje violončelistov pa se ponaša z bogato tradicijo. To se kaže v uspešnem delovanju violončelistov, številnih simfoničnih in godalnih orkestrrov ter komornih sestavov. Poleg tega slovenski violončelisti redno dosegajo visoke uvrstitve na mednarodnih tekmovanjih, kar potrjuje kakovost njihovega izobraževanja in umetniškega razvoja.

Učenje violončela prispeva tudi k razvoju veščin, ki so uporabne na drugih področjih, kot so izboljšanje koncentracije, koordinacije in timskega dela. Dolgoročno gledano, učenje violončela vpliva na osebni in poklicni razvoj dijakov, tudi če se ne odločijo za poklicno glasbeno pot. Poleg tega učenje violončela prispeva k ohranjanju in razvoju kulturne dediščine ter omogoča dijakom, da skozi glasbo prispevajo k družbeni skupnosti.

TEMELJNA VODILA PREDMETA

Predmet temelji na ciljnem in procesnem udejanjanju avtentičnih oblik učenja glasbe. Učitelji ob upoštevanju razvojnih zakonitosti dijakov in njihovih interesov avtonomno izbirajo glasbene vsebine (šole in tehnike, etude, koncerte, sonate, skladbe in dela slovenskih skladateljev) z namenom razvoja dijakove glasbene nadarjenosti ter poglobljanja njegove muzikalnosti, glasbenih sposobnosti, spretnosti in znanj.

Temeljna vodila predmeta vključujejo individualiziran pristop, kjer učitelji prilagajajo učne metode in vsebine posameznim dijakom, upoštevajoč njihove specifične potrebe, interese in razvojne stopnje. Ta pristop omogoča optimalen razvoj glasbenih talentov in sposobnosti vsakega dijaka. Predmet spodbuja razvoj kritičnega mišljenja, saj se dijaki učijo analitičnega poslušanja in razumevanja glasbenih del, kar prispeva k njihovemu globljemu glasbenemu znanju in sposobnosti kritičnega mišljenja. To jim omogoča, da postanejo ne le izvrstni izvajalci, temveč tudi preiščeni in reflektirani glasbeniki.

Spodbujanje ustvarjalnosti predstavlja osrednje vodilo predmeta, saj dijakom omogoča razvoj lastnega umetniškega izraza in krepitev samozavesti v ustvarjalnem procesu. Poleg tehničnih in glasbenih veščin program poudarja tudi razvoj ključnih osebnostnih lastnosti, kot so disciplina, vztrajnost, samostojnost in sodelovanje. Glasbeno izobraževanje tako celostno prispeva k osebnostnemu razvoju dijakov, kar je pomembno za njihovo uspešno delovanje v različnih življenjskih situacijah.

Program krepi kulturno zavest dijakov z vključevanjem del slovenskih skladateljev in raziskovanjem slovenske glasbene dediščine, kar bogati njihovo kulturno identiteto in povezuje z lokalno glasbeno tradicijo.

OBVEZUJOČA NAVODILA ZA UČITELJE

Učitelj naj sledi ključnim smernicam, ki zagotavljajo celostni razvoj dijakov. Pouk je osredinjen na dijaka, kar pomeni, da učitelj prilagaja metode in vsebine glede na individualne potrebe in interese dijaka. Pomembno je sproti spremljanje napredka dijaka, ki vključuje redno povratno informacijo in prilagajanje učnih strategij glede na dosežke in potrebe posameznika. Razvoj tehničnih veščin igranja violončela, vključno z različnimi tehnikami loka in intonacije, je temeljnega pomena. Predmet spodbuja razvoj kritičnega mišljenja, saj se dijak uči analitičnega poslušanja in razumevanja glasbenih del, kar prispeva k njegovemu globljemu glasbenemu znanju. Kulturna zavest se krepi z vključevanjem del slovenskih skladateljev in raziskovanjem slovenske glasbene dediščine, kar bogati njegovo kulturno identiteto. Praktične izkušnje, pridobljene skozi nastope na koncertih, tekmovanjih in drugih javnih prireditvah, krepijo samozavest dijaka in so pomembne za njegov profesionalni razvoj.

TEME, CILJI, STANDARDI ZNANJA

1. LETNIK

OBVEZNO

OPIS TEME

V 1. letnik sodijo naslednje skupine ciljev: *Tehnične prvine, Etude, Sonate, sonatine in suite, Koncerti, concertini, Skladbe in Skladbe slovenskih skladateljev*. dijak razvija temeljne tehnične spretnosti in glasbeni izraz.

Izbor skladb je usmerjen v postopno tehnično napredovanje in oblikovanje muzikalnosti. Poudarek je na delih, ki omogočajo razvoj osnovnih lokovskih tehnik, intonacijske natančnosti in stilne interpretacije. Primerne so skladbe G. Goltermana, D. Poppra, C. Davidova, J. Klengla ter baročne sonate A. Vivaldija, B. Marcella in A. Vandini, ki spodbujajo razumevanje značilnosti različnih glasbenih slogov in obdobj.

TEHNIČNE PRVINE

CILJI

Dijak:

- : ozavesti in korigira pozicijo telesa, višino stola, dolžino špice in postavitev violončela;
- : tehniko razvija z igranjem krajših vaj za reševanje, utrjevanje in razvoj posameznih tehničnih prvin;
- : igra vaje, lestvice (durove in molove), akorde (s poudarkom na razloženih kvintakordih z obrati, zmanjšanim in dominantnim septakordom) ter durove sekste čez dve oktavi (s poudarkom na dvojemkah v legatu in z menjavo leg);
- : ozavesti in korigira postavitev desne roke:
  - razvija spretnost oblikovanja tona z izbiro ustreznega razmerja med hitrostjo poteze, obtežitvijo loka in kontaktnim mestom žime s struno,
  - se uči oblikovati enakomeren zvok po celi dolžini loka od žabice do špice,
  - skrbi za kvalitetne menjave loka,
  - skrbi za menjave strun na pravi način v pravem trenutku,
  - razume, pozna in izvaja na vseh delih loka različne lokovne načine: ležeče (legato, detaché), polležeče (saoutillé), skakajoče (spiccato, staccato, ricochet);
- : ozavesti in korigira postavitev leve roke:
  - misli na sproščene prste,
  - izvaja vaje za krepitev prstov,
  - skrbi za dobro intonacijo s slušno predstavo,
  - menjava lege v različnih kombinacijah,

- uporablja palčno lego,
- razvija različne hitrosti in širine vibrata,
- pridobiva sproščenost, neodvisnost in hitrost padca in dviga prstov leve roke v različnih ritmičnih kombinacijah,
- uvaja dvojemke v vsakodnevno igro;

🟡: pri vadenju uporablja analitičen pristop in razvija sposobnost zastavljanja konkretnih ciljev;

🟡: izpopolnjuje tehniko leve roke z vajami za sprostitev in krepitev prstov, izboljšanje intonacije, menjavo leg v različnih kombinacijah, pravilno postavitvev palčne lege ter razvoj vibrata;

🟡: pridobiva sproščenost, neodvisnost in hitrost padca in dviga prstov leve roke v različnih ritmičnih kombinacijah.

SC (3.2.3.2)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » izkaže samostojno kontrolo funkcionalne drže telesa ter postavitvev leve in desne roke;
- » oblikuje ton z izbiro ustreznega razmerja med hitrostjo poteze, obtežitvijo loka in kontaktnim mestom žime s struno;
- » izkaže sproščenost ter hitrost padca in dviga prstov leve roke v različnih ritmičnih kombinacijah;
- » zaigra lestvice, akorde ter dvojemke (v legatu in z menjavami leg);
- » **na pamet izvede lestvico, vse obrate durovih in molovih razloženih trozvokov, zmanjšani in dominantni septakord v okviru štirih oktav.**

TERMINI

◦ lestvice ◦ akordi (razloženi kvintakordi, zmanjšani in dominantni septakord) ◦ dvojemke ◦ lokovni načini (legato, detache, saoutille, spiccato, staccato, ricochet)

ETUDE

CILJI

Dijak:

- : razvija jasno, čisto in zanesljivo artikulacijo prstov leve roke, ki omogoča nadaljnji razvoj tehnike (hitrost, pasažna igra, trilčki, dvojemke itn.);
- : razvija jasno, čisto in zanesljivo artikulacijo desne roke (ton, stik loka s struno, začetki in zaključki);
- : razvija profesionalni glasbeni sluh in pridobiva intonacijsko natančnost in stabilnost v melodičnih linijah in harmonskih strukturah;
- : igra triglasne in štiriglasne akorde;
- : razvija izrazit legato v cantileni z izraznim, spevnim tonom;
- : z razvojem pomnjenja glasbenih vsebin zagotavlja igranje na pamet, kar je podlaga za poglobljeno in bolj prepričljivo izvajanje;
- SC (3.1.3.3)
- : obravnava problematične prvine igranja, nadgrajuje stare in razvija nove tehnične prvine, ki jih vključuje v muzikalno celoto;
- : natančno sledi notnemu zapisu in ga urejeno izvaja (ritem, tempo, lokovni načini, delitev loka);
- : razvija virtuosne lokovne načine, kot so spiccato, staccato, ricochet ipd.;
- : razvija virtuosnost posameznih prvin;
- : izpopolnjuje jasno, čisto in zanesljivo artikulacijo prstov leve roke, kar omogoča nadaljnji razvoj tehničnih veščin (hitrost, igranje pasaž, trilčki, dvojemke itn.);
- : igra v vseh legah v hitrejših tempih;
- : razvija izraznost vibrata z različno amplitudo, hitrostjo in intenzivnostjo;
- I: raziskuje in razvija lastne interpretacije etud, eksperimentira z izraznimi načini (legato, spiccato, vibrato) ter predstavi inovativne rešitve za tehnične in glasbene izzive.

SC (5.1.2.1)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » izkaže virtuosne lokovne tehnike, kot so spiccato, staccato in ricochet, z ustrezno hitrostjo, natančnostjo in muzikalnostjo;

- » izkaže jasno, čisto in zanesljivo artikulacijo prstov leve roke, kar omogoča nadaljnji razvoj tehnike, vključno s hitrostjo, igranje pasaž, trilčke in dvojemke;
- » izkaže sposobnost razvijanja izraznosti vibrata z različno amplitudo, hitrostjo in intenzivnostjo;
- » izkaže sposobnost igranja v vseh legah v hitrejših tempih z natančnostjo in muzikalnostjo;
- » izkaže jasno, čisto in zanesljivo artikulacijo prstov leve roke;
- » zaigra z natančno intonacijo in stabilnostjo v melodičnih linijah in harmonskih strukturah;
- » zaigra osnovne poteze loka, vključno z detache in legato na vseh delih loka, martele in spiccato;
- » **med letom zaigra pet etud;**
- » **na pamet izvede dve etudi, od tega je ena v palčni legi.**

TERMINI

- lokovne tehnike (spiccato, staccato in ricochet) ◦ vibrato ◦ lege ◦ pasažna igra ◦ trilčki ◦ dvojemke

SONATE, SONATINE IN SUITE

CILJI

Dijak:

- : razvija sposobnost glasbenega umetniškega izražanja skladb različnih slogovnih obdobij;
- : spoznava značilnosti glasbenih oblik v delih iz slogovnih obdobij predklasicizma, klasicizma, romantike, 20. stoletja in v delih sodobnih skladateljev;
- SC (1.3.2.1)
- : odkriva slogovno prikladnejše in ustreznejše možnosti izražanja;
- : spoznava baročno glasbo in načine izvajanja polifonije na violončelu;
- : upošteva v skladbah navedena tempo in odstopanja v skladu z glasbeno idejo (rubato, accelerando);
- : natančno sledi notnemu zapisu in urejeno izvaja ritem, tempo, lokovne načine in delitev loka;
- : razvija zmožnosti prenašanja lastnih občutij v igranje;
- : razvija spretnost oblikovanja tona z izbiro ustreznega razmerja med hitrostjo poteze, obtežitvijo loka in stičnim mestom loka s struno;
- SC (3.3.2.1)
- : razvija izraznost vibrata z različno amplitudo, hitrostjo in intenzivnostjo;
- : z razvojem pomnjenja glasbenih vsebin zagotavlja igranje na pamet, kar je podlaga za poglobljeno in bolj prepričljivo izvajanje.
- SC (3.1.3.3)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » izkaže sposobnost glasbenega umetniškega izražanja skladb različnih slogovnih obdobij z ustrezno interpretacijo in stilno natančnostjo;
- » izkaže razumevanje značilnosti glasbenih oblik v delih iz slogovnih obdobij predklasicizma, klasicizma, romantike, 20. stoletja in sodobnih skladateljev;
- » izkaže razumevanje baročne glasbe in sposobnost izvajanja polifonije na violončelu z ustrezno tehniko in interpretacijo;
- » izkaže sposobnost natančnega sledenja notnemu zapisu in urejenega izvajanja ritma, tempa, lokovnih načinov in delitve loka, pri tem pa upošteva navedeni tempo v skladbah ter izvede odstopanja, kot so rubato in accelerando, z ustrezno muzikalnostjo in interpretacijo;
- » zaigra na pamet;

- » na pamet zaigra en stavek iz suite J. S. Bacha (priporočljivo I ali II);
- » dva stavka različnih karakterjev iz predklasicistične sonate ali del koncerta (1. ali 2. in 3. stavek).

TERMINI

◦ sonata ◦ suita ◦ sonatina ◦ slogovna obdobja (predklasicizem, klasika, romantika, 20. stoletje, sodobna glasba) ◦ rubato ◦ accelerando

KONCERTI, CONCERTINI

CILJI

Dijak:

- : razvija sposobnost izražanja osebnih občutij skozi glasbeno interpretacijo ter pri igranju zavestno uporablja dinamične in agogične elemente za doseg čustvene izraznosti;
- : razvija sposobnost nadzorovanega oblikovanja tona z uravnoteženim usklajevanjem hitrosti poteze, obtežitve loka in stičnega mesta loka s struno, kar prispeva k tehnično natančni in estetsko dovršeni izvedbi;
- : z izvajanjem na pamet gradivo usvaja bolj poglobljeno in temeljito;
- : razvija nadzorovano uporabo vibrata z raziskovanjem različnih možnosti amplitude, hitrosti in intenzivnosti ter jih smiselno vključuje v glasbeno interpretacijo;

I: uporablja digitalno tehnologijo pri ustvarjanju in deljenju vsebin z drugimi ter upravlja s svojo digitalno identiteto.

SC (4.2.2.1 | 4.3.1.1)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » izkaže sposobnost prenašanja lastnih občutij v igranje, kar prispeva k bolj izraziti in čustveni interpretaciji glasbe;
- » izkaže spretnost oblikovanja tona z izbiro ustreznega razmerja med hitrostjo poteze, obtežitvijo loka in stičnim mestom loka s struno;
- » izkaže sposobnost izvajanja glasbenega gradiva na pamet, kar vodi do poglobljenega in temeljitega razumevanja ter interpretacije skladb;
- » izvede vibrato z različno amplitudo, hitrostjo in intenzivnostjo;
- » na pamet zaigra dva stavka iz različnih karakterjev predklasicistične sonate ali del koncerta (1. ali 2. in 3. stavek).

TERMINI

○ koncert ○ concertino

SKLADBE

CILJI

Dijak:

- : spoznava skladbe iz različnih glasbenih obdobj ter prepozna njihove stilne značilnosti in izrazna sredstva, ki jih upošteva pri poustvarjanju;
- : razvija sposobnost izvajanja legata v cantileni z nadzorovanim tonom, ki izraža spevnost in muzikalnost;
- : usvaja tehnične spretnosti za natančno izvajanje triglasnih in štiriglasnih akordov ter jih uporablja v različnih glasbenih kontekstih;
- : razvija občutek za tempo in ritmična odstopanja ter jih smiselno uporablja pri interpretaciji skladb v skladu z glasbeno idejo;
- : pogloblja glasbeno razumevanje in razvija sposobnost umetniškega izražanja skozi interpretacijo, improvizacijo in refleksijo glasbenih vsebin;
- : prepozna slogovne značilnosti skladb ter jih dosledno upošteva pri izvedbi, s čimer prispeva k stilno ustrezni interpretaciji.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » izkaže poznavanje del iz različnih glasbenih obdobj in razume njihove značilnosti ter stilne posebnosti;
- » izvede legato v cantileni z izraznim, spevnim tonom;
- » izkaže igranje triglasnih in štiriglasnih akordov;
- » zaigra v programu navedena tempa in odstopanja, kot so rubato in accelerando, v skladu z glasbeno idejo;
- » izkaže razvit glasbeni intelekt in sposobnost umetniškega izražanja v glasbi;
- » pozna slogovne značilnosti skladb in jih pri poustvarjanju upošteva;
- » **zaigra skladbo po izboru (virtuozna, melodična ali slovenska).**

SKLADBE SLOVENSkih SKLADATELJEV

CILJI

Dijak:

O: spozna in izvaja glasbo slovenskih avtorjev, pri čemer upošteva njihove stilne značilnosti in interpretativne zahteve;

O: vzgaja pozitiven odnos do slovenske glasbene kulture, s poudarkom na razumevanju in cenjenju njenih vrednot ter tradicij.

SC (4.3.3.1)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

» izkaže poznavanje in sposobnost izvajanja glasbe slovenskih avtorjev, pri čemer upošteva njihove stilne značilnosti in interpretativne zahteve;

» **zaigra skladbo.**

2. LETNIK

OBVEZNO

OPIS TEME

V 2. letnik sodijo naslednje skupine ciljev: *Tehnične prvine, Etude, Sonate, sonatine in suite, Koncerti, concertini, Skladbe* in *Skladbe slovenskih skladateljev*.

Dijak nadaljuje z razvijanjem tehnične spretnosti in muzikalnega izraza. Repertoar je usmerjen v skladbe iz obdobja klasicizma in romantike, ki omogočajo nadgradnjo tehničnih prvin ter poglobljeno interpretacijo. Izbor skladb spodbuja razumevanje stilnih značilnosti in razvoj glasbenega izraza.

TEHNIČNE PRVINE

CILJI

Dijak:

- pri razvoju tona, obtežitvijo loka in kontaktnim mestom žime na struno vključuje in niansira vibrato;
- igra razložene terce in kromatiko;
- igra sekste v obsegu dveh oktav v različnih načinih: razložene, skupaj, ločene, legato;
- poleg dinamičnih lastnosti razume pomen, kot so gostota tona v odnosu na vibriranje z levo roko;
- razvija usklajenost leve in desne roke pri prehodih med legami;
- razvija kontrolo konice loka, urejuje sorazmerje pritiska loka konice v odnosu na žabico ter stremi k uravnovešenju tona pri strukturiranju fraze;
- v levi roki izvaja zahtevnejše prehode in skoke v večjih intervalnih vrednostih;
- pogloblja dodatna znanja glede zahtevnejših potez loka, kot je npr. ricochet;
- igra lestvice v obsegu štirih oktav;
- natančno izvaja zahtevnejše prehode med legami;
- razume uporabo vibrata znotraj različnih stilov.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » oblikuje ton z izbiro ustreznega razmerja med hitrostjo poteze, obtežitvijo loka in kontaktnim mestom žime s struno;
- » izkaže sproščenost ter hitrost padca in dviga prstov leve roke v različnih ritmičnih kombinacijah;
- » zaigra lestvice, akorde ter dvojemke (v legatu in z menjavami leg).

ETUDE

CILJI

Dijak:

○: obravnava problematične prvine igranja, nadgrajuje stare in razvija nove tehnične prvine, ki jih vključuje v muzikalno celoto;

○: natančno sledi notnemu zapisu in ga urejeno izvaja (ritem, tempo, lokovni načini, delitev loka);

○: razvija virtuoznost posameznih prvin;

○: razvija virtuozne načine lokovanj, kot so spiccato, staccato, ricochet, sautille ipd.;

SC (1.1.2.2)

○: obvladuje jasno, čisto in zanesljivo artikulacijo prstov leve roke, ki omogoča nadaljnji razvoj tehnike (hitrost, pasažna igra, trilčki, dvojemke itn.);

○: obvladuje jasno, čisto in zanesljivo artikulacijo desne roke (ton, stik loka s struno, začetki in zaključki);

○: razvija glasbeni sluh in pridobiva intonacijsko natančnost in stabilnost v melodičnih linijah in harmonskih strukturah;

○: razvija igro v legah v hitrejših tempih;

○: igra triglasne in štiriglasne akorde;

○: oblikuje izrazit legato v cantileni z izraznim, spevnim tonom;

○: razvija izraznost vibrata z različno amplitudo, hitrostjo in intenzivnostjo;

○: razvija glasbeni spomin; z razvojem pomnjenja glasbenih vsebin zagotavlja igranje na pamet, kar je podlaga za poglobljeno in bolj prepričljivo izvajanje;

SC (3.1.2.2)

○: pridobiva na kondiciji za izvajanje daljših in bolj zahtevnih etud;

SC (3.2.1.3)

I: pri izvajanju violončelskih etud razvija odgovoren odnos do lastnega telesa in zvoka ter ozavešča pomen trajnostnega upravljanja osebnih virov (glas, energija, zdravje).

SC (2.1.3.1)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

» izkaže virtuozne lokovne tehnike, kot so spiccato, staccato in ricochet, z ustrezno hitrostjo, natančnostjo in muzikalnostjo;

- » izkaže jasno, čisto in zanesljivo artikulacijo prstov leve roke, kar omogoča nadaljnji razvoj tehnike, vključno s hitrostjo, pasažno igro, trilčki in dvojemkami;
- » izkaže sposobnost razvijanja izraznosti vibrata z različno amplitudo, hitrostjo in intenzivnostjo;
- » izkaže sposobnost igranja v legah v hitrejših tempih z natančnostjo in muzikalnostjo;
- » **zaigra dve etudi različnega karakterja z uporabo od prve do palčne lege.**

SONATE, SONATINE IN SUITE

CILJI

Dijak:

- : pogloblja sposobnost glasbenega umetniškega izražanja skladb različnih slogovnih obdobj;
- : razume značilnosti glasbenih oblik v delih iz slogovnih obdobj predklasicizma, klasicizma, romantike, 20. stoletja in v delih sodobnih skladateljev;
- : odkriva slogovno prikladnejše in ustrežnejše možnosti izražanja;
- : pogloblja načine izvajanja polifonije na violončelu;
- : upošteva v skladbah navedena tempo in odstopanja v skladu z glasbeno idejo (rubato, accelerando);
- : natančno sledi notnemu zapisu in urejeno izvaja (ritem, tempo, načine lokovanj in delitev loka);
- : pogloblja zmožnosti prenašanja lastnih občutij v igranje;
- SC (3.1.1.1)
- : razvija izraznost vibrata z različno amplitudo, hitrostjo in intenzivnostjo;
- : razvija glasbeni spomin.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » izkaže sposobnost glasbenega umetniškega izražanja skladb različnih slogovnih obdobj z ustrezno interpretacijo in stilno natančnostjo;
- » izkaže razumevanje značilnosti glasbenih oblik v delih iz slogovnih obdobj predklasicizma, klasicizma, romantike, 20. stoletja in sodobnih skladateljev;
- » izkaže razumevanje baročne glasbe in sposobnost izvajanja polifonije na violončelu z ustrezno tehniko in interpretacijo;
- » izkaže sposobnost natančnega sledenja notnemu zapisu in urejenega izvajanja ritma, tempa, lokovnih načinov in delitve loka, pri tem pa upošteva navedeni tempo v skladbah ter izvaja odstopanja, kot so rubato in accelerando, z ustrezno muzikalnostjo in interpretacijo;
- » zaigra na pamet;
- » zaigra stavek iz suite J. S. Bacha (priporočljivo I ali II);
- » zaigra dva stavka iz različnih karakterjev predklasicistične sonate.

KONCERTI, CONCERTINI

CILJI

Dijak:

- : razvija sposobnost izražanja osebnih občutij skozi glasbeno izvedbo ter pri igranju zavestno uporablja izrazna sredstva za doseg čustvene interpretacije;
- : razvija nadzorovano oblikovanje tona z uravnoteženim usklajevanjem hitrosti poteze, obtežitve loka in stičnega mesta loka s struno, kar prispeva k tehnično natančni izvedbi;
- : razvija sposobnost izvajanja glasbenega gradiva na pamet ter pogloblja razumevanje glasbene strukture in interpretativnih možnosti;
- : usvaja tehnične veščine, pogloblja glasbeno razumevanje in razvija umetniško izražanje pri izvajanju glasbenih del;
- : razvija nadzorovano uporabo vibrata z raziskovanjem različnih možnosti amplitude, hitrosti in intenzivnosti ter jih smiselno vključuje v glasbeno interpretacijo.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » izkaže sposobnost prenašanja lastnih občutij v igranje, kar prispeva k bolj izraziti in čustveni interpretaciji glasbe;
- » izkaže spretnost oblikovanja tona z izbiro ustreznega razmerja med hitrostjo poteze, obtežitvijo loka in stičnim mestom loka s struno, kar omogoča natančno in kakovostno izvedbo;
- » izkaže sposobnost izvajanja glasbenega gradiva na pamet, kar vodi do poglobljenega in temeljitega razumevanja ter interpretacije skladb;
- » izkaže sposobnost umetniškega izražanja v glasbi, glasbenega razumevanja in tehničnih veščin, potrebnih za izvedbo;
- » izvaja vibrato z različno amplitudo, hitrostjo in intenzivnostjo;
- » zaigra na pamet;
- » zaigra 1. stavek ali 2. in 3. stavek koncerta.

SKLADBE

CILJI

Dijak:

- : spoznava dela iz različnih glasbenih obdobj;
- : se uči natančnega sledenja notnemu zapisu in urejenega izvajanja ritma, tempa, lokovnih načinov in delitve loka, pri tem pa upošteva navedeni tempo v skladbah ter izvaja odstopanja, kot so rubato in accelerando, z ustrezno muzikalnostjo in interpretacijo;
- SC (1.3.3.1)
- : razvija sposobnost glasbenega umetniškega izražanja skladb različnih slogovnih obdobj z ustrezno interpretacijo in stilno natančnostjo.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » izkaže sposobnost glasbenega umetniškega izražanja skladb različnih slogovnih obdobj z ustrezno interpretacijo in stilno natančnostjo;
- » izkaže razumevanje značilnosti glasbenih oblik v delih iz slogovnih obdobj predklasicizma, klasicizma, romantike, 20. stoletja in sodobnih skladateljev;
- » izkaže razumevanje baročne glasbe in sposobnost izvajanja polifonije na violončelu z ustrezno tehniko in interpretacijo;
- » zaigra na pamet;
- » zaigra skladbo po izboru (virtuozna, melodična ali slovenska).

SKLADBE SLOVENSkih SKLADATELJEV

CILJI

Dijak:

○: spoznava in izvaja glasbo slovenskih avtorjev;

SC (1.3.2.1)

○: spoznava umestitev slovenske glasbene kulture v evropski in posledično globalni kontekst;

○: vzgaja odnos do slovenske glasbene kulture, zgodovine ter vpliva evropskega razvoja glasbe na slovenski prostor.

SC (1.3.5.1)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

» izkaže poznavanje in sposobnost izvajanja glasbe slovenskih avtorjev, pri čemer upošteva njihove stilne značilnosti in interpretativne zahteve;

» izvede skladbo slovenskega skladatelja.

3. LETNIK

OBVEZNO

OPIS TEME

V 3. letnik sodijo naslednje skupine ciljev: *Tehnične prvine, Etude, Sonate, sonatine in suite, Koncerti, concertini, Skladbe in Skladbe slovenskih skladateljev.*

V tej temi dijak nadgrajuje tehnične spretnosti in muzikalni izraz ter pogloblja interpretacijo skladb iz obdobja klasicizma, romantike in 20. stoletja. Spozna značilnosti teh stilov ter se sooča z zahtevnejšimi tehničnimi izzivi, ki jih prinašajo daljše oblike in kompleksnejše fraze. Sposobnejši dijaki obvladajo tudi virtuosne baročne in klasicistične sonate, kar krepi njihovo tehnično in interpretacijsko zrelost. V repertoar sodijo etude, sonate, sonatine in suite, koncerti ter skladbe slovenskih skladateljev, ki prispevajo k širjenju glasbene kulture.

TEHNIČNE PRVINE

CILJI

Dijak:

- : pri razvoju tona, obtežitvijo loka in kontaktnim mestom žime na struno vključuje in niansira vibrato;
- : poleg dinamičnih lastnosti razume pomen, kot je gostota tona v odnosu na vibriranje z levo roko;
- : izboljšuje usklajenost leve in desne roke pri prehodih med legami;
- : izboljšuje kontrolo konice loka, urejuje sorazmerje pritiska loka konice v odnosu na žabico ter stremi k uravnovešenju tona pri strukturiranju fraze;
- : razvija spretnost uporabe leve roke za izvedbo zahtevnejših prehodov in skokov v večjih intervalih ter pri tem usklajuje natančnost, ekonomičnost gibanja in intonacijsko zanesljivost;
- : pogloblja dodatna znanja glede zahtevnejših potez, kot je npr. ricochet;
- : igra lestvice v štirih oktavah, razložene terce in kromatiko ter sekste, terce in oktave v obsegu dveh oktav v različnih načinih: razložene, skupaj, ločene, legato;
- : samostojno oblikuje frazo ter zna uporabiti sinhronizirano vibriranje v levi roki in pri tem producirati ton oziroma frazo brez motenj;
- : razume uporabo vibrata znotraj različnih stilov;
- : razume uporabo loka znotraj različnih stilov;

I: uporablja digitalna orodja (video, aplikacije) za analizo in izboljšanje tehničnih prvin ter za samostojno učenje.

SC (4.3.1.1)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » zaigra lestvice v štirih oktavah, razložene terce in kromatiko ter sekste, terce in oktave v obsegu dveh oktav v različnih načinih: razložene, skupaj, ločene, legato.

ETUDE

CILJI

Dijak:

- : obravnava problematične prvine igranja, nadgrajuje stare in razvija nove tehnične prvine, ki jih vključuje v muzikalno celoto;
- : natančno sledi notnemu zapisu in ga urejeno izvaja (ritem, tempo, lokovni načini, delitev loka);
- : razvija virtuoznost posameznih prvin;
- : razvija virtuozne načine lokovanj, kot so spiccato, staccato, ricochet, sautille ipd.;
- : obvladuje jasno, čisto in zanesljivo artikulacijo prstov leve roke, ki omogoča nadaljnji razvoj tehnike (hitrost, pasajna igra, trilčki, dvojemke itn.);
- : obvladuje jasno, čisto in zanesljivo artikulacijo desne roke (ton, stik loka s struno, začetki in zaključki);
- : razvija profesionalni glasbeni sluh in pridobiva intonacijsko natančnost in stabilnost v melodičnih linijah in harmonskih strukturah;
- : razvija igro v legah v hitrejših tempih;
- : obvladuje igranje triglasnih in štiriglasnih akordov;
- : oblikuje izrazit legato v cantileni z izraznim, spevnim tonom;
- : razvija izraznost vibrata z različno amplitudo, hitrostjo in intenzivnostjo;
- : z razvojem pomnjenja glasbenih vsebin zagotavlja igranje na pamet, kar je podlaga za poglobljeno in bolj prepričljivo izvajanje;
- : pridobiva na kondiciji za izvajanje daljših in bolj zahtevnih etud.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » izkaže virtuozne lokovne tehnike, kot so spiccato, staccato in ricochet, z ustrezno hitrostjo, natančnostjo in muzikalnostjo;
- » izkaže jasno, čisto in zanesljivo artikulacijo prstov leve roke;
- » izkaže sposobnost razvijanja izraznosti vibrata z različno amplitudo, hitrostjo in intenzivnostjo;
- » izkaže sposobnost igranja v legah v hitrejših tempih z natančnostjo in muzikalnostjo;
- » zaigra etude.

SONATE, SONATINE IN SUITE

CILJI

Dijak:

- : pogloblja sposobnost glasbenega umetniškega izražanja skladb različnih slogovnih obdobij;
  - : razume značilnosti glasbenih oblik v delih iz slogovnih obdobij predklasicizma, klasicizma, romantike, 20. stoletja in v delih sodobnih skladateljev;
  - : odkriva slogovno prikladnejše in ustreznejše možnosti izražanja;
  - : pogloblja načine izvajanja polifonije na violončelu;
  - : upošteva v skladbah navedena tempo in odstopanja v skladu z glasbeno idejo (rubato, accelerando);
  - : natančno sledi notnemu zapisu in urejeno izvaja (ritem, tempo, načine lokovanj in delitev loka);
  - : pogloblja zmožnosti prenašanja lastnih občutij v igranje;
  - : razvija izraznost vibrata z različno amplitudo, hitrostjo in intenzivnostjo;
  - : z razvojem pomnjenja glasbenih vsebin zagotavlja igranje na pamet, kar je podlaga za poglobljeno in bolj prepričljivo izvajanje;
  - !: širi svoj glasbeni repertoar in razvija kulturno zavest, ki se kaže v odprtosti do raznolikosti skozi izvajanje in interpretacijo skladb različnih kultur.
- SC (3.3.1.2 | 2.2.2.1)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » izkaže sposobnost glasbenega umetniškega izražanja skladb različnih slogovnih obdobij z ustrezno interpretacijo in stilno natančnostjo;
- » izkaže razumevanje značilnosti glasbenih oblik v delih iz slogovnih obdobij predklasicizma, klasicizma, romantike, 20. stoletja in sodobnih skladateljev;
- » izkaže razumevanje baročne glasbe in sposobnost izvajanja polifonije na violončelu z ustrezno tehniko in interpretacijo;
- » izkaže sposobnost natančnega sledenja notnemu zapisu in urejenega izvajanja ritma, tempa, lokovnih načinov in delitve loka, pri tem pa upošteva navedeni tempo v skladbah ter izvaja odstopanja, kot so rubato in accelerando, z ustrezno muzikalnostjo in interpretacijo;
- » zaigra na pamet;
- » zaigra stavek iz suite J. S. Bacha (priporočljivo II ali III);

» **zaigra dva stavka različnih karakterjev iz sonate.** Sonate od obdobja klasicizma naprej ni potrebno izvajati na pamet.

KONCERTI, CONCERTINI

CILJI

Dijak:

- : izboljšuje svoje znanje na področju koncertov oz. concertinov, podobno kot pri sonatah in sonatinah v poglavju;
- : z izvajanjem na pamet gradivo usvaja bolj poglobljeno in temeljito;
- : razvija sposobnost prenašanja lastnih občutij v igranje, kar prispeva k bolj izraziti in čustveni interpretaciji glasbe;
- : razvija oblikovanje tona z izbiro ustreznega razmerja med hitrostjo poteze, obtežitvijo loka in stičnim mestom loka s struno, kar omogoča natančno in kakovostno izvedbo;
- : igra vibrato z različno amplitudo, hitrostjo in intenzivnostjo;
- !: *se uči izbirati, snemati in poslušati glasbo ob pomoči digitalne tehnologije.*

SC (4.1.1.1 | 4.4.2.1 | 4.4.3.1)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » izkaže sposobnost umetniškega izražanja v glasbi, glasbenega razumevanja in tehničnih veščin, potrebnih za izvedbo;
- » izvaja vibrato z različno amplitudo, hitrostjo in intenzivnostjo;
- » **zaigra na pamet;**
- » **zaigra 1. stavek ali 2. in 3. stavek koncerta.**

SKLADBE

CILJI

Dijak:

- : spozna dela iz različnih glasbenih obdobj in njihove značilnosti ter stilne posebnosti;
  - : razvija sposobnost prenašanja lastnih občutij v igranje, kar prispeva k bolj izraziti in čustveni interpretaciji glasbe;
  - : se uči oblikovati ton z izbiro ustreznega razmerja med hitrostjo poteze, obtežitvijo loka in stičnim mestom loka s struno, kar omogoča natančno in kakovostno izvedbo;
  - : glasbeno gradivo izvaja na pamet, kar vodi do poglobljenega in temeljitega razumevanja ter interpretacije skladb;
- SC (3.1.3.3)

I: ob analizi ter vrednotenju raznolikih gradiv glasbo razume in o njej kritično razmišlja.

SC (1.1.4.1 | 2.2.1.1)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » izkaže poznavanje del iz različnih glasbenih obdobj in razume njihove značilnosti ter stilne posebnosti;
- » izkaže sposobnost prenašanja lastnih občutij v igranje, kar prispeva k bolj izraziti in čustveni interpretaciji glasbe;
- » izkaže spretnost oblikovanja tona z izbiro ustreznega razmerja med hitrostjo poteze, obtežitvijo loka in stičnim mestom loka s struno, kar omogoča natančno in kakovostno izvedbo;
- » izkaže sposobnost izvajanja glasbenega gradiva na pamet, kar vodi do poglobljenega in temeljitega razumevanja ter interpretacije skladb;
- » zaigraskladbo po izboru (virtuozna, melodična ali slovenska).

SKLADBE SLOVENSkih SKLADATELJEV

CILJI

Dijak:

- izvaja skladbe slovenskih avtorjev;
  - spozna umestitev slovenske glasbene kulture v evropski in posledično globalni kontekst;
  - vzgaja odnos do slovenske glasbene kulture, zgodovine ter vpliva evropskega razvoja glasbe na slovenski prostor;
  - ! *presoja uspešnost doseganja zastavljenih ciljev in pri tem prepoznava priložnosti za nadaljnje učenje.*
- SC (5.3.5.2)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » izkaže pozitiven odnos do slovenske glasbene kulture, kar se kaže v razumevanju, cenjenju in aktivnem sodelovanju pri ohranjanju njenih vrednot ter tradicij;
- » izvede skladbo slovenskega skladatelja.

4. LETNIK

OBVEZNO

OPIS TEME

V 4. letnik sodijo naslednje skupine ciljev: *Tehnične prvine, Etude, Sonate, sonatine in suite, Koncerti, concertini, Skladbe* in *Skladbe slovenskih skladateljev*.

Glavni poudarek je na pripravi dijaka za maturitetni nastop ter sprejemne izpite na glasbenih akademijah doma in v tujini. Poleg maturitetnega programa se po potrebi vključijo dodatne skladbe, ki ustrezajo zahtevam tujih univerz. Redno nastopanje je pomemben del priprave, saj dijaku omogoča pridobivanje odrske samozvesti in izkušenj.

Dijak pogloblja tehnično obvladovanje instrumenta in muzikalni izraz ter dosega stopnjo, potrebno za zahtevnejše nastope. Spozna koncertne skladbe, sonate, sonatine in suite ter utrjuje tehnične prvine z etudami. Repertoar obsega dela iz različnih stilnih obdobj, vključno s skladbami slovenskih skladateljev, kar prispeva k širjenju glasbene kulture in identitete.

Poseben poudarek je na oblikovanju celovite interpretacije ter obvladovanju daljših form, ki zahtevajo tehnično zrelost, muzikalnost in odrsko samozvest. Cilj je, da dijak razvije umetniško prepričljivost, tehnično stabilnost in sposobnost samostojnega oblikovanja programa za javne nastope.

TEHNIČNE PRVINE

CILJI

Dijak:

- : pridobi zanesljivo sproščenost gibalnega aparata;
- : usklajuje gibe v skladu z višjo težavnostno stopnjo programa;
- : razvršča spoznanja in vedenja o pomenu prožnosti telesa in soudeležbe vseh dejavnikov violončelistične igre;
- : obvladuje menjave leg v vseh kombinacijah;
- : obvladuje igro dvojemk in akordov na višji in virtuozi težavnostni stopnji;
- : dosega hitrejše učenje na pamet, analitično pomnjenje glasbenih vsebin;
- : razvija analitičen pristop k vadbi;
- (3.1.2.4)

- : razvija samostojnost v izpopolnjevanju tehničnih in umetniških vidikov violončelistične igre;
- : igra lestvice in razložene akorde v vseh tonalitetah v duru in harmoničnem molu, razloženi akordi (kvintakordi z obrati in septakord), sekste, terce, oktave ter kromatično in celotonsko lestvico v obsegu treh oktav.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » oblikuje ton z izbiro ustreznega razmerja med hitrostjo poteze, obtežitvijo loka in kontaktnim mestom žime s struno;
- » zaigra lestvice, akorde ter dvojemke (v legatu in z menjavami leg).

ETUDE

CILJI

Dijak:

- : združuje tehnične in glasbene izrazne prvine;
- : dosega dejavno preverjanje intonacije;
- : izpopolnjuje natančno in karakterno igro lokovanja v skladu z glasbenimi zahtevami izbranih vsebin;
- : obvladuje prožnost loka, prožnost strune in težnost roke v gibanju z namenom napredovanja v kakovostnejšem tonskem izrazu.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » zaigra etude;
- » zaigra v legah v hitrejših tempih z natančnostjo in muzikalnostjo.

SONATE, SONATINE IN SUITE

CILJI

Dijak:

○: razvija umetniško glasbeno predstavljalivost;

SC (1.3.1.1)

○: uporablja vibrato kot bogato izrazno sredstvo skladno z zahtevami programa;

○: razvija osebni glasbeni izraz in dviguje raven glasbenega okusa;

○: dosega intonacijsko natančnost, stabilnost v melodičnih linijah in harmonskih strukturah v skladbah z višjo težavnostno stopnjo in v virtuosnih skladbah;

○: upošteva značilnosti sloga v glasbi.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

» izkaže razumevanje značilnosti glasbenih oblik v delih iz slogovnih obdobj predklasicizma, klasicizma, romantike, 20. stoletja in sodobnih skladateljev;

» izkaže razumevanje baročne glasbe in sposobnost izvajanja polifonije na violončelu z ustrezno tehniko in interpretacijo;

» izkaže sposobnost natančnega sledenja notnemu zapisu in urejenega izvajanja ritma, tempa, lokovnih načinov in delitve loka, pri tem pa upošteva navedeni tempo v skladbah ter izvaja odstopanja, kot so rubato in accelerando, z ustrezno muzikalnostjo in interpretacijo;

» zaigra na pamet;

» **zaigra sonato.**

KONCERTI, CONCERTINI

CILJI

Dijak:

○: dosega intonacijsko natančnost, stabilnost v melodičnih linijah in harmonskih strukturah v skladbah z višjo težavnostno stopnjo in v virtuosnih skladbah;

○: igra koncert v celoti;

○: razvija umetniško glasbeno predstavljaljivost;

○: razvija osebni glasbeni izraz in dviguje raven glasbenega okusa;

○: širi glasbeno obzorje z učenim in koncertnim repertoarjem;

!: presoja uspešnost doseganja zastavljenih ciljev in pri tem prepoznava priložnosti za nadaljnje učenje.

SC (5.3.5.2)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

» zaigra koncert na pamet.

SKLADBE

CILJI

Dijak:

- : še naprej razvija vse vidike tega sklopa vsebin, ki so jih obravnavali med dosedanjim učenjem;
- : pogloblja poznavanje del iz različnih glasbenih obdobj in razumeva njihove značilnosti ter stilne posebnosti;
- : lastna občutja prenaša v igranje, kar prispeva k bolj izraziti in čustveni interpretaciji glasbe;
- : razvija oblikovanje tona z izbiro ustreznega razmerja med hitrostjo poteze, obtežitvijo loka in stičnim mestom loka s struno, kar omogoča natančno in kakovostno izvedbo;

I: preko spoznavanja družbeno angažirane umetnosti oblikuje vizijo prihodnosti, ki vključuje odgovore na vprašanja, kaj namerava početi v prihodnosti, kakšen želi postati in kakšno skupnost želi sooblikovati.

SC (5.1.3.1)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » izkaže spretnost oblikovanja tona z izbiro ustreznega razmerja med hitrostjo poteze, obtežitvijo loka in stičnim mestom loka s struno, kar omogoča natančno in kakovostno izvedbo;
- » izkaže sposobnost izvajanja glasbenega gradiva na pamet, kar vodi do poglobljenega in temeljitega razumevanja ter interpretacije sklad;
- » **zaigra skladbo.**

SKLADBE SLOVENSКИH SKLADATELJEV

CILJI

Dijak:

O: spoznava dela slovenskih skladateljev;

I: raziskuje aktualno razpetost med ikonično in trajnostno glasbo, pri čemer gradi odgovoren odnos do naravnih sistemov na razumevanju njihove kompleksnosti in razmerij med naravnimi in družbenimi sistemi.

SC (2.1.3.1)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

» zaigra skladbo slovenskega skladatelja.

VIRI IN LITERATURA PO POGLAVJIH

1. LETNIK

TEHNIČNE PRVINE

Priporočena literatura:

- » Feuillard, L. R.: Vsakodnevne vaje za violončelo;
- » Klengel, J.: Vsakodnevne vaje za violončelo;
- » Ševčik, O.: Šola lokovne tehnike, op. 2;
- » Ševčik, O.: Variacije op. 3;
- » Davidov, K.: Šola igre na violončelu;
- » Starker, J.: An organized method of string playing;
- » Cossman, B.: Violoncell studien.

ETUDE

Priporočena literatura:

- » Davidov, K.: Šola igre na violončelu;
- » Dotzauer, J. J. F.: 113 etud, II in III;
- » Popper, D.: 10 srednje težkih etud, op. 76;
- » Popper, D.: 40 etud, op. 73;
- » Grützmacher, F.: Etude, op. 38 (brez palčne lege).

SONATE, SONATINE IN SUITE

Priporočena literatura:

- » Marcello, B.: 6 sonat;
- » Sammartini, G. B.: Sonata v G-duru;
- » Vivaldi, A.: 6 sonat;
- » Marcelo, B.: Sonata v D-duru;

- » Barrière, J.: Sonata v G-duru za dva violončela;
- » Romberg, B.: Sonata v C-duru;
- » Wolf, J.: Sonata v d-molu;
- » Vandini, A.: Sonata v F-duru;
- » Vandini, A.: Sonata v G-duru;
- » Corelli, A.: Sonata v F-duru;
- » Tassarini, C.: Sonata v F-duru;
- » Bach, J. S.: Suita za violončelo solo št. 1 in 2.

KONCERTI, CONCERTINI

Priporočena literatura:

- » Goltermann, G.: Koncert št. 5 v d-molu;
- » Romberg, B.: Concertino v d-molu, op. 51;
- » Romberg, B.: Koncert v D-duru št. 2, op.3;
- » Popper, D.: (J. Haydn), Koncert v C-duru (mali);
- » Haydn, J.: Koncert v D-duru (mali);
- » Klengel, J.: Concertino, Op. 7 v C-duru;
- » Bach, J. Ch.: Koncert v c-molu;
- » Stamitz, C.: Koncert v G-duru;
- » Monn, M.: Koncert v g-molu;
- » Vivaldi, A.: Koncert v h-molu RV 424;
- » Vivaldi, A.: Koncert v G-duru RV 413.

SKLADBE

Priporočena literatura:

Virtuozne skladbe:

- » Goltermann, G.: Capriccio;
- » Goltermann, G.: Etude-Capricce;
- » van Goens, D.: Scherzo;
- » Popper, D.: Mazurka v g-molu;
- » Brahms, J.: Madžarski ples št. 2;

- » Boccherini, L.: Rondo;
- » Rubinstein, A.: Kolovrat.

Melodične skladbe:

- » Schubert, F.: Impromptu;
- » Golterman, G.: La foi;
- » Mendelssohn, F. B.: Pesem brez besed;
- » Rubinstein, A.: Melodija;
- » Čajkovski, P. I.: Sentimentalni valček;
- » Massenet, J.: Elegija;
- » Saint-Saëns, C.: Labod;
- » Saint-Saëns, C.: Allegro appassionato, op. 43.

Skladba 20. in 21. stoletja:

- » Prokofjev, S.: Marš.

SKLADBE SLOVENSКИH SKLADATELJEV

Priporočena literatura:

- » Škerjanc, L. M.: Arieta;
- » Škerjanc, L. M.: Pet liričnih melodij;
- » Sojar Voglar, Č.: Feferoni.

2. LETNIK

TEHNIČNE PRVINE

Priporočena literatura:

- » Feuillard, L. R.: Vsakodnevne vaje za violončelo;
- » Klengel, J.: Vsakodnevne vaje za violončelo;
- » Ševčik, O.: Šola lokovne tehnike, op. 2;
- » Ševčik, O.: Variacije op. 3;
- » Davidov, K.: Šola igre na violončelu;
- » Marderovski, L.: Šola igre na violončelu.

ETUDE

Priporočena literatura:

- » Dotzauer, J. J. F.: 113 etud;
- » Duport, J. L.: Etude;
- » Popper, D.: 40 etud, op. 73;
- » Popper, D.: 10 srednje težkih etud, op. 76;
- » Franchomme, A.-J.: 12 etud, 12 caprices;
- » Grützmacher, F.: Etude.

SONATE, SONATINE IN SUITE

Priporočena literatura:

- » Eccles, H.: Sonata v g-molu;
- » Bréval, J. B.: Sonata G-duru;
- » Boccherini, L.: Sonate G-duru;
- » Sammartini, G. B.: Sonata v G-duru;
- » Vandini, A.: Sonata v G-duru in F-duru;
- » Bach, J. S.: Suita za violončelo solo št. 1;
- » Kodaly, Z.: Sonatina;
- » Martinu, B.: Nokturni.

Poleg omenjene literature lahko dijak obravnava tudi literaturo, ki je bila priporočljiva za prvi letnik.

KONCERTI, CONCERTINI

Priporočena literatura:

- » Goltermann, G.: Koncert št. 3 v h-molu;
- » Romberg, B.: Koncert št. 2 v D-duru;
- » Haydn, J., Popper, D.: Koncert v C-duru;
- » Duport, J.: Koncert v e-molu;
- » Stamitz, C.: Koncert v G-duru;
- » Boccherini, L.: Koncert v B-duru;
- » Boccherini, L.: Koncert v G-duru;
- » Prokofjev, S.: Concertino;

- » Kabalevski, D.: Koncert v g-molu;
- » Saint-Saëns, C.: Koncert v a-molu.

SKLADBE

Priporočena literatura:

Virtuozne skladbe:

- » Popper, D.: Tarantella;
- » Popper, D.: Koncertna poloneza v d-molu;
- » Rimski-Korsakov, N.: Čmrljev let;
- » Frescobaldi, G.: Toccata.

Melodične skladbe:

- » Bruch, M.: Canzone, op. 55;
- » Fauré, G.: Elegija;
- » Fauré, G.: Après un rêve;
- » Glazunov, A.: Trubadurjeva pesem;
- » Rahmaninov, S.: Vokaliza;
- » Rahmaninov, S.: Orientalski ples;
- » Skladbe 20. in 21. stoletja;
- » Šostakovič, D.: Adagio;
- » Prokofjev, S.: Concertino.

SKLADBE SLOVENSКИH SKLADATELJEV

Priporočena literatura:

- » Škerjanc, L. M.: Pet liričnih melodij;
- » Lovec, V.: Preludij in Rondo za violončelo in klavir;
- » Sojar Voglar, Č.: Feferoni;
- » Avsec, V.: Štiri kratke skladbe;
- » Merku, P.: Madrigale per violoncello solo;
- » Slama, D.: Chant;
- » Lavrin, A.: Sedem Preludijev za solo čelo;
- » Firšt, N.: Pet skic za violončelo solo;

- » Lipar, P.: Šest skladb;
- » Škerl, D.: Dve meditaciji;
- » Ukmar, V.: Sedem novel;
- » Lovec, V.: Preludij in rondo;
- » Šček, I.: Suita za violončelo in klavir (1964);
- » Bravničar, M.: Dialog.

3. LETNIK

TEHNIČNE PRVINE

Priporočena literatura:

- » Feuillard, L. R.: Vsakodnevne vaje za violončelo;
- » Klengel, J.: Vsakodnevne vaje za violončelo;
- » Ševčik, O.: Šola lokovne tehnike, op. 2;
- » Ševčik, O.: Variacije op. 3;
- » Davidov, K.: Šola igre na violončelu.

ETUDE

Priporočena literatura:

- » Duport, J. L.: Etude;
- » Popper, D.: 40 etud;
- » Grigorian, L.: Etude;
- » Franchomme, A. J.: 12 etud, 12 caprices;
- » Grützmacher, F.: Etude;
- » Piatti, A.: 12 capricev za violončelo;
- » Servais, F.: 6 capricev za violončelo op. 11.

SONATE, SONATINE IN SUITE

Priporočena literatura:

- » Boccherini, L.: Sonate v C-duru, G-duru;
- » Bach, J. S.: Suita za violončelo solo št. 2. in 3.

Repertoar za izjemno nadarjene:

- » Martinů, B.: Variacije na slovaško temo;

- » Brahms, J.: Sonata v e-molu;
- » Schumann, R.: Fünf Stücke im Volkston;
- » Schumann, R.: Fantasiestücke;
- » Barber, S.: Sonata;
- » Grieg, E.: Sonata.

Poleg omenjene literature lahko dijak obravnava tudi literaturo, ki je bila priporočljiva za drugi letnik.

KONCERTI, CONCERTINI

Priporočena literatura:

- » Goltermann, G.: Koncert št. 1 v a-molu;
- » Goltermann, G.: Koncert št. 2 v d-molu;
- » Davidov, K.: Koncert št. 1 v h-molu;
- » Davidov, K.: Koncert št. 2 v a-molu;
- » Davidov, K.: Koncert št. 4 v e-molu;
- » Saint-Saëns, C.: Koncert v a-molu;
- » Haydn, J.: Koncert v C-duru;
- » Boccherini, L.: Koncert v B-duru;
- » Kabalevski, D.: Koncert v g-molu;
- » Prokofjev, S.: Concertino.

SKLADBE

Priporočena literatura:

Virtuozne skladbe:

- » Popper, D.: Kolovrat;
- » Ščedrin, R.: In style of Albéniz;
- » Casadó, G.: Requiebros;
- » Frescobaldi, G.: Toccata;
- » Popper, D.: Madžarska rapsodija;
- » de Falla, M.: Ples ognja;
- » Paganini, N.: Variacije Mojzes;
- » Fauré, G.: Metuljček;

- » Cassadó, G.: Ples zelenega vruga;
- » Brahms, J.: Madžarski ples št. 5;
- » Van Goens, D.: Tarantelle, op. 24.

Melodične skladbe:

- » Bruch, M.: Kol Nidrei;
- » Dvořák, A.: Klid;
- » Čajkovski, P. I.: Nokturno.

Skladbe 20. in 21. stoletja:

- » Martinů, B.: Nokturni za violončelo in klavir (H. 189);
- » Hindemith, P.: Tri skladbe za violončelo in klavir, op.8;
- » Tajčević, M.: Sedem balkanskih plesov;
- » Auerbach, L.: 24 preludijev za violončelo in klavir, op. 47 (izbrani stavki);
- » Boulanger, N.: Tri skladbe za violončelo in klavir (Trois pièces).

SKLADBE SLOVENSКИH SKLADATELJEV

Priporočena literatura:

- » Škerjanc, L. M.: Pet liričnih melodij;
- » Sojar Voglar, Č.: Feferoni;
- » Lovec, V.: Preludij in Rondo za violončelo in klavir;
- » Avsec, V.: Štiri kratke skladbe;
- » Merku, P.: Madrigale per violoncello solo;
- » Slama, D.: Chant;
- » Lavrin, A.: Sedem Preludijev za solo čelo;
- » Firšt, N.: Pet skic za violončelo solo;
- » Lipar, P.: Šest skladb;
- » Škerl, D.: Dve Meditaciji;
- » Ukmar, V.: Sedem novel;
- » Lovec, V.: Preludij in rondo;
- » Savin, R.: Sonata za violončelo in klavir, op. 22;
- » Šček, I.: Suita za violončelo in klavir (1964);

» Leskovic, B.: Sonata za violončelo in klavir;

» Bravničar, M.: Dialog.

4. LETNIK

TEHNIČNE PRVINE

Priporočena literatura:

- » Feuillard, L. R.: Vsakodnevne vaje za violončelo,
- » Klengel, J.: Vsakodnevne vaje za violončelo,
- » Ševčik, O.: Šola lokovne tehnike, op. 2,
- » Ševčik, O.: Variacije op. 3,
- » Galamian/Jensen: Sistem lestvic za violončelo 1 in 2,
- » Flesch: Sistem lestvic za violončelo (Boettcher),
- » The Cellist's Guide to Scales and Arpeggios (Buchholz-Jesselson).

ETUDE

Priporočena literatura:

- » Duport, J. L.: Etude,
- » Popper, D.: 40 etud,
- » Franchomme, A. J.: 12 etud, 12 caprices,
- » Bukinik, M.: Etude,
- » Piatti, A.: 12 Capprici,
- » Servais, A. F.: 6 Caprices pour Violoncelle, op. 11,
- » Dešpalj, V.: Pet etud,
- » Mainardi: Studi e Pezzi, Etude (Schott ED4625),
- » Mainardi: 21 etud (Schott ED6632),
- » Merk: 20 vaj za violončelo op. 11,
- » Lee: 40 melodičnih in progresivnih vaj op. 31,
- » Popper, D.: 10 etud op. 76.

SONATE, SONATINE IN SUITE

Sonate:

- » Valentini, G.: Sonata v E-duru;

- » Boccherini, L.: Sonata v C-duru;
- » Francoeur, F.: Sonata v E-duru;
- » Brahms, J.: Sonata v e-molu;
- » Barber, S.: Sonata;
- » Šostakovič, D.: Sonata v d-molu, op. 40;
- » Bach, J. Ch. F.: Sonata v A-duru;
- » Bach, J. Ch. F.: Sonata v G-duru;
- » Dvořák, A.: Sonatina op. 100 (priredba);
- » Saint Saens, C.: Sonata No. 1 v c-molu;
- » Kodaly, Z.: Sonatina;
- » Schubert, F.: Sonatina in D for Cello & Piano, D. 384.

Suite:

- » Bach, J. S.: Suite za violončelo solo št. 2, 3, 4;
- » Reger, M.: 3 suite za violončelo solo.

KONCERTI, CONCERTINI

Priporočena literatura:

- » Saint-Saëns, C.: Koncert v a-molu;
- » Haydn, J.: Koncert v C-duru;
- » Boccherini, L.: Koncert v B-duru;
- » Kabalevski, D.: Koncert v g-molu;
- » Lalo, E.: Koncert v d-molu;
- » Elgar, E.: Koncert v e-molu;
- » Čajkovski, P. I.: Variacije na rokokojsko temo;
- » Milhaud, D.: Koncert.

SKLADBE

Priporočena literatura:

- » Popper, D.: Kolovrat;
- » Davidov, K.: Pri vodnjaku;
- » Šchedrin, R.: In style of Albéniz;

- » Cassadó, G.: Requiebros;
- » Frescobaldi, G.: Toccata;
- » Popper, D.: Madžarska rapsodija;
- » de Falla, M.: Ples ognja;
- » Paganini, N.: Variacije Mojzes;
- » Fauré, G.: Papillon, Romanze;
- » Cassadó, G.: Ples zelenega vraga;
- » Brahms, J.: Madžarski ples št. 5;
- » Čajkovski, P. I.: Pezzo capriccioso;
- » Popper, D.: Elfentanz;
- » Davidov, K.: Tarantella;
- » Dvořák, A.: Rondo melodične skladbe;
- » Bruch, M.: Kol Nidrei;
- » Dvořák, A.: Klid;
- » Čajkovski, P. I.: Nokturno;
- » Schumann, R.: Fünf Stücke im Volkston;
- » Schumann, R.: Fantasiestücke;
- » Martinů, B.: Variacije na slovaško temo;
- » Šchedrin, R.: In style of Albéniz;
- » Hindmith, P.: Drei stücke, op. 8;
- » Janaček, L.: Pohadka;
- » Martinu, B.: Variacije na Rossinijevo temo;
- » Webern, A.: Drei kleine stücke, op. 11;
- » van Beethoven, L.: 12 variacij na Handlovo temo (WoO 45);
- » Cesar, C.: Orientale;
- » von Weber, C. M.: Adagio and Rondo;
- » Reger, M.: Romanza;

» Muczynski, R.: Gallery (solo);

» Janaček, L.: Presto.

SKLADBE SLOVENSKIH SKLADATELJEV

Priporočena literatura:

» Škerjanc, L. M.: Pet liričnih melodij;

» Lipovšek, M.: Balada;

» Pucihar, B.: Summer Sonata, op. 8;

» Avsec, V.: Štiri kratke skladbe;

» Sojar Voglar, Č.: Fantazija;

» Sojar Voglar, Č.: To je to!;

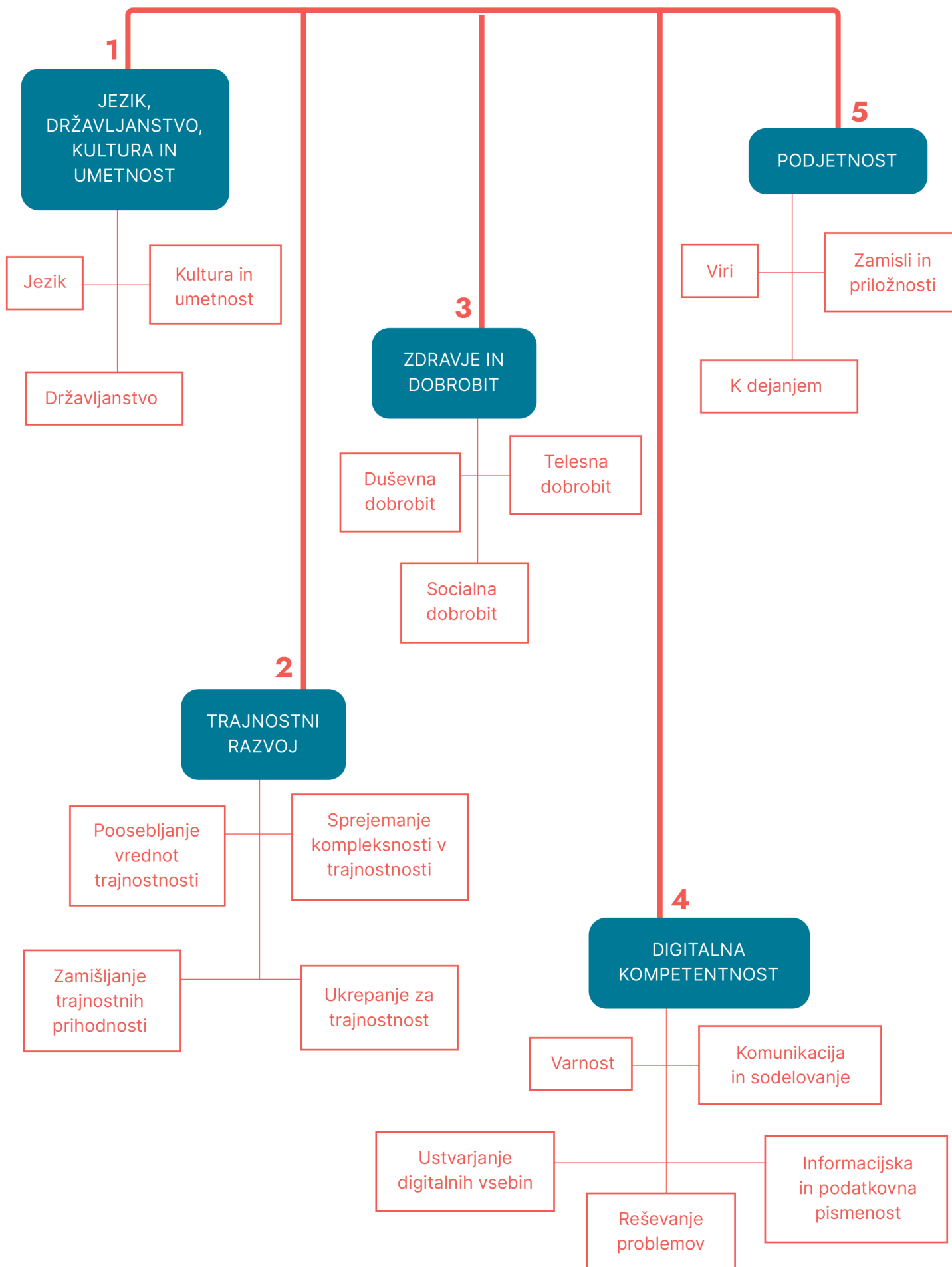
» Škerl, D.: Trije intermezzi.

PRILOGE

KLJUČNI CILJI PO PODROČJIH SKUPNIH CILJEV

1 /// JEZIK, DRŽAVLJANSTVO, KULTURA IN UMETNOST

SKUPNI CILJI IN NJIHOVO UMEŠČANJE V UČNE NAČRTE TER KATALOGE ZNANJ

POVZETO PO PUBLIKACIJI WWW.ZRSS.SI/PDF/SKUPNI_CILJI.PDF

1.1 JEZIK

1.1.1 Strokovna besedila	1.1.1.1 Pri posameznih predmetih razvija zmožnost izražanja v različnih besedilnih vrstah (referat, plakat, povzetek, opis, pogovor itd.).
1.1.2 Strokovni jezik	1.1.2.1 Se zaveda, da je učenje vsebine posameznega predmeta hkrati tudi spoznavanje njegove strokovne terminologije; torej učenje jezika na ravni poimenovanj za posamezne pojme in na ravni logičnih povezav. 1.1.2.2 Se izraža z ustrezno terminologijo predmeta in skrbi za ustrezno govorno ter pisno raven svojega strokovnega jezika.
1.1.3 Univerzalni opis jezika kot sistema	(pri vseh predmetih:) 1.1.3.1 Se zaveda podobnosti ter razlik med jeziki in je na to pozoren tudi pri uporabi gradiv v tujih jezikih, pri uporabi prevajalnikov, velikih jezikovnih modelov, avtomatsko prevedenih spletnih strani itd. (pri vseh jezikovnih predmetih:) 1.1.3.2 Se zaveda, da različne jezike lahko opisujemo na podoben način; pri pouku tujih jezikov zato uporablja znanje, pridobljeno pri pouku učnega jezika, in obratno: zna primerjati jezike, ki se jih uči, in razpozna podobnosti ter razlike med njimi.
1.1.4 Razumevanje pomena branja	1.1.4.1 Pri vseh predmetih redno bere, izbira raznolika bralna gradiva, jih razume, poglobljeno analizira in kritično vrednoti.
1.1.5 Jezik in nenasilna komunikacija	1.1.5.1 Razvija lastne sporazumevalne zmožnosti skozi nenasilno komunikacijo.

1.2 DRŽAVLJANSTVO

1.2.1 Poznavanje in privzemanje človekovih pravic ter dolžnosti kot temeljnih vrednot in osnov državljanske etike	1.2.1.1 Pozna, razume in sprejema človekove pravice kot skupni evropski in ustavno določeni okvir skupnih vrednot ter etike. 1.2.1.2 Razume, da so človekove pravice univerzalne in nepogojene, da uveljavljajo vrednote svobode in enakosti. 1.2.1.3 Razume in sprejema, da je obstoj pravic pogojen s spoštovanjem individualne dolžnosti do enake pravice drugega. 1.2.1.4 Razume in sprejema, da je dolžnost do enake pravice drugega dolžnost zaradi dolžnosti (ne le pravica zaradi individualnega interesa). 1.2.1.5 Razume in sprejema človekove pravice in dolžnosti kot osnovno, vsem državljanom skupno etiko (moralo), ki uveljavlja vrednote spoštovanja človekovega dostojanstva, pravičnosti, resnice, zakona, lastnine, nediskriminacije in strpnosti.
1.2.2 Etična refleksija	1.2.2.1 Spozna, da obstajajo moralna vprašanja, pri katerih ni vnaprej danih od vseh sprejetih odgovorov. 1.2.2.2 Razvija občutljivost za moralna vprašanja ter sposobnost, da o njih razmišlja skupaj z drugimi.
1.2.3 Sodelovanje z drugimi v skupnosti in za skupnost	1.2.3.1 Z namenom uresničevanja skupnega dobrega sodeluje z drugimi ter podaja in uresničuje predloge, ki kakovostno spreminjajo skupnosti. 1.2.3.2 Prek lastnega delovanja ozavešča pomen skrbi za demokratično skupnost ter krepi zavedanje o pomenu pripadnosti skupnosti za lastnodobrobit in dobrobit drugih.
1.2.4 Aktivno državljanstvo in politična angažiranost	1.2.4.1 Ob zavedanju pozitivnega pomena politike kot skupnega reševanja izzivov in skrbi za dobrobit vseh, pa tudi iskanja kompromisov in preseganja konfliktov, pozna raznolike oblike demokratičnega političnega angažiranja in se vključuje v politične procese, ki vplivajo na življenja ljudi.
1.2.5 Znanje za kritično mišljenje, za aktivno državljansko držo	1.2.5.1 Uporabi znanja vsakega predmetnega področja za kritično in aktivno državljansko držo.

1.3 KULTURA IN UMETNOST

1.3.1 Sprejemanje, doživljanje in vrednotenje kulture in umetnosti	1.3.1.1 Intuitivno ali zavestno (individualno in v skupini) vzpostavlja odnos do kulture, umetnosti, umetniške izkušnje in procesov ustvarjanja ter ob tem prepozna lastna doživetja in se vživlja v izkušnjo drugega itd.).
1.3.2 Raziskovanje in spoznavanje kulture ter umetnosti	1.3.2.1 Raziskuje in spozna kulturo, umetnost, umetniške zvrsti ter njihova izrazna sredstva v zgodovinskem in kulturnem kontekstu.
1.3.3 Izražanje v umetnosti in z umetnostjo	1.3.3.1 Je radoveden in raziskuje materiale in umetniške jezike, se z njimi izraža, razvija domišljijo ter pogloblja in širi znanje tudi na neumetniških področjih.
1.3.4 Uživanje v ustvarjalnem procesu ter dosežkih kulture in umetnosti	1.3.4.1 Uživa v ustvarjalnosti, se veseli lastnih dosežkov in dosežkov drugih. 1.3.4.2 V varnem, odprtem in spodbudnem učnem okolju svobodno izraža želje in udejanja ustvarjalne ideje.
1.3.5 Živi kulturo in umetnost	1.3.5.1 Živi kulturo in umetnost kot vrednoto v domačem in šolskem okolju ter prispeva k razvoju šole kot kulturnega središča in njenemu povezovanju s kulturnim in z družbenim okoljem.

2 /// TRAJNOSTNI RAZVOJ

SKUPNI CILJI IN NJIHOVO UMEŠČANJE V UČNE NAČRTE TER KATALOGE ZNANJ

POVZETO PO PUBLIKACIJI WWW.ZRSS.SI/PDF/SKUPNI_CILJI.PDF

2.1 POOSEBLJANJE VREDNOT TRAJNOSTNOSTI

2.1.1 Vrednotenje trajnostnosti	2.1.1.1 Kritično oceni povezanost lastnih vrednot in vrednot družbe s trajnostnostjo glede na svoje trenutne zmožnosti ter družbeni položaj.
2.1.2 Podpiranje pravičnosti	2.1.2.1 Pri svojem delovanju upošteva etična načela pravičnosti, enakopravnosti ter sočutja.
2.1.3 Promoviranje narave	2.1.3.1 Odgovoren odnos do naravnih sistemov gradi na razumevanju njihove kompleksnosti in razmerij med naravnimi ter družbenimi sistemi.

2.2 SPREJEMANJE KOMPLEKSNOSTI V TRAJNOSTNOSTI

2.2.1 Sistemsko mišljenje	2.2.1.1 K izbranemu problemu pristopa celostno, pri čemer upošteva povezanost okoljskega, gospodarskega in družbenega vidika. 2.2.1.2 Presoja kratkoročne in dolgoročne vplive delovanja posameznika in družbenih skupin v družbi, družbe na lokalni, regionalni, nacionalni ter globalni ravni.
2.2.2 Kritično mišljenje	2.2.2.1 Kritično presoja informacije, poglede in potrebe o trajnostnem razvoju z vidika naravnega okolja, živih bitij in družbe, pri čemer upošteva različne poglede, pogoje z osebnim, socialnim in kulturnim ozadjem.
2.2.3 Formuliranje problema	2.2.3.1 Pri opredelitvi problema upošteva značilnosti problema – (ne)jasnost, (ne)opredeljenost, (ne)določljivost problema – in lastnosti reševanja – (ne)definirane, (ne)sistemske rešitve – ter vpletenost deležnikov.

2.3 ZAMIŠLJANJE TRAJNOSTNIH PRIHODNOSTI

2.3.1 Pismenost za prihodnost	2.3.1.1 Na podlagi znanja, znanstvenih dognanj in vrednot trajnostnosti razume ter vrednoti možne, verjetne in želene trajnostne prihodnosti (scenarije). 2.3.1.2 Presoja dejanja, ki so potrebna za doseganje želene trajnostne prihodnosti.
2.3.2 Prilagodljivost	2.3.2.1 V prizadevanju za trajnostno prihodnost tvega in se kljub negotovostim prilagaja ter sprejema trajnostne odločitve za svoja dejanja.
2.3.3 Raziskovalno mišljenje	2.3.3.1 Pri načrtovanju in reševanju kompleksnih problemov/-atik trajnostnosti uporablja in povezuje znanja in metode različnih znanstvenih disciplin ter predlaga ustvarjalne in inovativne ideje in rešitve.

2.4 UKREPANJE ZA TRAJNOSTNOST

2.4.1 Politična angažiranost	2.4.1.1 Ob upoštevanju demokratičnih načel kritično vrednoti politike z vidika trajnostnosti ter sodeluje pri oblikovanju trajnostnih politik in prakse na lokalni, regionalni, nacionalni ter globalni ravni.
2.4.2 Kolektivno ukrepanje	2.4.2.1 Pri prizadevanju in ukrepanju za trajnostnost upošteva demokratična načela in aktivno ter angažirano (konstruktivno) sodeluje z drugimi.
2.4.3 Individualna iniciativa	2.4.3.1 Se zaveda lastnega potenciala in odgovornosti za trajnostno delovanje in ukrepanje na individualni, kolektivni ter politični ravni.

3.1 DUŠEVNA DOBROBIT

3.1.1 Samozavedanje	3.1.1.1 Zaznava in prepoznavna lastno doživljanje (telesne občutke, čustva, misli, vrednote, potrebe, želje) ter lastno vedenje. 3.1.1.2 Skozi izkušnje razume povezanost različnih vidikov lastnega doživljanja (telesni občutki, čustva, misli, vrednote, potrebe, želje) v specifičnih situacijah (npr. ob doživljanju uspeha in neuspeha v učnih in socialnih situacijah).
3.1.2 Samouravnavanje	3.1.2.1 Uravnava lastno doživljanje in vedenje (npr. v stresnih učnih in socialnih situacijah). 3.1.2.2 Razvija samozaupanje in samospoštovanje. 3.1.2.3 Se učinkovito spoprijema z negotovostjo in kompleksnostjo. 3.1.2.4 Učinkovito upravlja, organizira čas učenja in prosti čas.
3.1.3 Postavljanje ciljev	3.1.3.1 Prepoznavna lastne interese, lastnosti, močna in šibka področja ter v skladu z njimi načrtuje kratkoročne in dolgoročne cilje (vezane na duševno, telesno, socialno in učno področje). 3.1.3.2 Spremlja doseganje in spreminjanje načrtovanih ciljev. 3.1.3.3 Razvija zavzetost in vztrajnost ter krepi zmožnosti odložitve nagrade.
3.1.4 Prožen način razmišljanja	3.1.4.1 Razvija osebno prožnost, razvojno miselno naravnost, radovednost, optimizem in ustvarjalnost. 3.1.4.2 Učinkovito se spoprijema s problemskimi situacijami, ki zahtevajo proaktivno miselno naravnost.
3.1.5 Odgovornost in avtonomija	3.1.5.1 Krepi odgovornost, avtonomijo in skrbi za osebno integriteto.

3.2 TELESNA DOBROBIT

3.2.1 Gibanje in sedenje	3.2.1.1 Razume pomen vsakodnevnega gibanja za zdravje in dobro počutje. 3.2.1.2 Razvija pozitiven odnos do gibanja. 3.2.1.3 Vključuje se v različne gibalne dejavnosti, tudi tiste, ki razbremenijo naporen vsakdan. 3.2.1.4 Razume škodljivosti dolgotrajnega sedenja, razvija navade za prekinitev in zmanjšanje sedenja.
3.2.2 Prehrana in prehranjevanje	3.2.2.1 Razume pomen uravnotežene prehrane. 3.2.2.2 Razvija navade zdravega prehranjevanja. 3.2.2.3 Oblikuje pozitiven odnos do hrane in prehranjevanja.
3.2.3 Sprostitev in počitek	3.2.3.1 Razume pomen počitka in sprostitve po miselnem ali telesnem naporu. 3.2.3.2 Spozna različne tehnike sproščanja in uporablja tiste, ki mu najbolj koristijo. 3.2.3.3 Razume pomen dobrih spalnih navad za učinkovito telesno in miselno delovanje ter ravnanje.
3.2.4 Varnost	3.2.4.1 Spozna različne zaščitne ukrepe za ohranjanje zdravja. 3.2.4.2 Ravna varno in odgovorno, pri čemer skrbi za ohranjanje zdravja sebe in drugih.
3.2.5 Preventiva pred različnimi oblikami zasvojenosti	3.2.5.1 Usvaja znanje o oblikah in stopnjah zasvojenosti ter o strategijah, kako se jim izogniti oz. jih preprečiti z zdravim življenjskim slogom.

3.3 SOCIALNA DOBROBIT

3.3.1 Socialno zavedanje in zavedanje raznolikosti	3.3.1.1 Ozavešča lastno doživljanje in vedenje v odnosih z drugimi. 3.3.1.2 Zaveda se in prepoznava raznolikosti v ožjem (oddelek, vrstniki, družina) in širšem okolju (šola, lokalna skupnost, družba).
3.3.2 Komunikacijske spretnosti	3.3.2.1 Razvija spretnosti aktivnega poslušanja, asertivne komunikacije, izražanja interesa in skrbi za druge.
3.3.3 Sodelovanje in reševanje konfliktov	3.3.3.1 Konstruktivno sodeluje v različnih vrstah odnosov na različnih področjih. 3.3.3.2 Krepi sodelovalne veščine, spretnosti vzpostavljanja in vzdrževanja kakovostnih odnosov v oddelku, družini, šoli, širši skupnosti, temelječih na spoštljivem in asertivnem komuniciranju ter enakopravnosti.
3.3.4 Empatija	3.3.4.1 Krepi zmožnosti razumevanja in prevzemanja perspektive drugega. 3.3.4.2 Prepoznavna meje med doživljanjem sebe in drugega. 3.3.4.3 Uravnava lastno vedenje v odnosih, upoštevajoč več perspektiv hkrati.
3.3.5 Prosocialno vedenje	3.3.5.1 Krepi prepoznavanje in zavedanje potrebe po nudenju pomoči drugim. 3.3.5.2 Prepoznavna lastne potrebe po pomoči in strategije iskanja pomoči. 3.3.5.3 Krepi družbeno odgovornost.

4 /// DIGITALNA KOMPETENTNOST

SKUPNI CILJI IN NJIHOVO UMEŠČANJE V UČNE NAČRTE TER KATALOGE ZNANJ

POVZETO PO PUBLIKACIJI WWW.ZRSS.SI/PDF/SKUPNI_CILJI.PDF

4.1 INFORMACIJSKA IN PODATKOVNA PISMENOST

4.1.1 Brskanje, iskanje in filtriranje podatkov, informacij ter digitalnih vsebin	4.1.1.1 Izraža informacijske potrebe, išče podatke, informacije in vsebine v digitalnih okoljih ter izboljšuje osebne strategije iskanja.
4.1.2 Vrednotenje podatkov, informacij in digitalnih vsebin	4.1.2.1 Analizira, primerja in kritično vrednoti verodostojnost in zanesljivost podatkov, informacij in digitalnih vsebin.
4.1.3 Upravljanje podatkov, informacij in digitalnih vsebin	4.1.3.1 Podatke zbira, obdeluje, prikazuje in shranjuje na najustreznejša mesta (trdi disk, oblak, USB itd.), tako da jih zna kasneje tudi najti.

4.2 KOMUNIKACIJA IN SODELOVANJE

4.2.1 Interakcija z uporabo digitalnih tehnologij	4.2.1.1 Sporazumeva se z uporabo različnih digitalnih tehnologij in razume ustrezna sredstva komunikacije v danih okoliščinah.
4.2.2 Deljenje z uporabo digitalnih tehnologij	4.2.2.1 Deli podatke, informacije in digitalne vsebine z drugimi z uporabo ustreznih digitalnih tehnologij. Deluje v vlogi posrednika in je seznanjen s praksami navajanja virov ter avtorstva.
4.2.3 Državljijsko udejstvovanje z uporabo digitalnih tehnologij	4.2.3.1 Išče in uporablja portale za udejstvovanje v družbi. Poišče skupine, ki zastopajo njegove interese, s pomočjo katerih lahko aktivno daje predloge za spremembe.
4.2.4 Sodelovanje z uporabo digitalnih tehnologij	4.2.4.1 Z digitalnimi orodji soustvarja skupno vsebino in se zavzema za krepitev sodelovanja med člani.
4.2.5 Spletni bonton	4.2.5.1 Pri uporabi digitalnih tehnologij in omrežij prilagaja svoje vedenje pričakovanjem ter pravilom, ki veljajo v določeni skupini.
4.2.6 Upravljanje digitalne identitete	4.2.6.1 Ustvari eno ali več digitalnih identitet in z njimi upravlja, skrbi za varovanje lastnega ugleda ter za ravnanje s podatki, ki nastanejo z uporabo številnih digitalnih orodij in storitev v različnih digitalnih okoljih.

4.3 USTVARJANJE DIGITALNIH VSEBIN

4.3.1 Razvoj digitalnih vsebin	4.3.1.1 Ustvarja in ureja digitalne vsebine v različnih formatih.
4.3.2 Umeščanje in poustvarjanje digitalnih vsebin	4.3.2.1 Digitalne vsebine obogati z dodajanjem slik, glasbe, videoposnetkov, vizualnih efektov idr.
4.3.3 Avtorske pravice in licence	4.3.3.1 Pozna licence in avtorske pravice. Spoštuje pravice avtorjev in jih ustrezno citira.
4.3.4 Programiranje	4.3.4.1 Zna ustvariti algoritem za rešitev enostavnega problema. Zna odpraviti preproste napake v programu.

4.4 VARNOST

4.4.1 Varovanje naprav	4.4.1.1 Deluje samozaščitno; svoje naprave zaščiti z ustreznimi gesli, programsko opremo in varnim ravnanjem, jih ne pušča brez nadzora v javnih prostorih idr.
4.4.2 Varovanje osebnih podatkov in zasebnosti	4.4.2.1 Varuje osebne podatke in podatke drugih ter prepoznava zaupanja vredne ponudnike digitalnih storitev.
4.4.3 Varovanje zdravja in dobrobiti	4.4.3.1 Digitalno tehnologijo uporablja uravnoteženo, skrbi za dobro telesno in duševno dobrobit ter se izogiba negativnim vplivom digitalnih medijev.
4.4.4 Varovanje okolja	4.4.4.1 Zaveda se vplivov digitalnih tehnologij in njihove uporabe na okolje.

4.5 REŠEVANJE PROBLEMOV

4.5.1 Reševanje tehničnih težav	4.5.1.1 Prepozna tehnične težave pri delu z napravami ali digitalnimi okolji ter jih rešuje.
4.5.2 Prepoznavanje potreb in opredelitev tehnoloških odzivov	4.5.2.1 Prepoznava in ocenjuje potrebe, izbira ter uporablja digitalna orodja in jih prilagaja lastnim potrebam.
4.5.3 Ustvarjalna uporaba digitalne tehnologije	4.5.3.1 S pomočjo digitalne tehnologije ustvarja rešitve in novosti v postopkih ter izdelkih.
4.5.4 Prepoznavanje vrzeli v digitalnih kompetencah	4.5.4.1 Prepozna vrzeli v svojih digitalnih kompetencah, jih po potrebi izboljšuje in dopolnjuje ter pri tem podpira tudi druge.

5.1 ZAMISLI IN PRILOŽNOSTI

5.1.1 Odkrivanje priložnosti	5.1.1.1 Prepozna avtentične izzive kot priložnosti za ustvarjanje vrednosti zase in za druge.
5.1.2 Ustvarjalnost in inovativnost	5.1.2.1 Pri reševanju izzivov na ustvarjalen način uporablja znanje in izkušnje za ustvarjanju boljših rešitev.
	5.1.2.2 Pripravi nabor možnih rešitev izziva, pri čemer stremi k oblikovanju vrednosti za druge.
5.1.3 Vizija	5.1.3.1 Oblikuje vizijo prihodnosti, ki vključuje odgovore na vprašanja, kaj namerava početi v prihodnosti, kakšen želi postati in kakšno skupnost želi sooblikovati.
5.1.4 Vrednotenje zamisli	5.1.4.1 Vrednoti rešitve ob upoštevanju kriterijev po načelu ustvarjanja dobrobiti za druge in izbere ustrezno rešitev.
5.1.5 Etično in trajnostno razmišljanje	5.1.5.1 Prepozna in ovrednoti vpliv svojih odločitev ter ravnanj na skupnost in okolje.

5.2 VIRI

5.2.1 Samozavedanje in samoučinkovitost	5.2.1.1 Prepozna svoje želje, močna in šibka področja ter zaupa, da lahko pozitivno vpliva na ljudi in situacije.
5.2.2 Motiviranost in vztrajnost	5.2.2.1 Je pozitivno naravnani, samozavesten in osredotočen na proces reševanja izziva.
	5.2.2.2 Vztraja pri opravljanju kompleksnejših nalog.
5.2.3 Vključevanje virov	5.2.3.1 Pridobi podatke in sredstva (materialna, nematerialna in digitalna), potrebne za prehod od zamisli k dejanjem, s katerimi odgovorno in učinkovito upravlja, pri čemer upošteva učinkovito izrabo lastnega časa in finančnih sredstev.
5.2.4 Vključevanje človeških virov	5.2.4.1 Spodbuja in motivira druge pri reševanju skupnih nalog.
	5.2.4.2 Poišče ustrezno pomoč posameznika (npr. vrstnika, učitelja, strokovnjak itd.) ali strokovne skupnosti.
	5.2.4.3 Razvije spretnosti za učinkovito komunikacijo, pogajanje, vodenje, ki so potrebne za doseganje rezultatov.
5.2.5 Finančna pismenost	5.2.5.1 V različnih življenjskih situacijah prepozna in rešuje finančne izzive (viri finančnih sredstev, skrb za denar, poslovanje npr. z banko, zavarovalnico ter drugimi finančnimi institucijami, ocena potrebnih sredstev, tveganj in odločitev o zadolževanju ter naložbi, varčevanju).
	5.2.5.2 Sprejema odgovorne finančne odločitve za doseganje blaginje (osebne in za skupnost).
	5.2.5.3 Pridobiva ustrezno znanje na področju finančne pismenosti za kakovostno vsakdanje in poklicno življenje.

5.3 K DEJANJEM

5.3.1 Prevzemanje pobude	5.3.1.1 Spodbuja in sodeluje pri reševanju izzivov, pri čemer prevzema individualno in skupinsko odgovornost.
5.3.2 Načrtovanje in upravljanje	5.3.2.1 V procesu reševanja problemov si zastavlja kratkoročne, srednjeročne in dolgoročne cilje, opredeli prednostne naloge in pripravi načrt.
	5.3.2.2 Prilagaja se nepredvidenim spremembam.
5.3.3 Obvladovanje negotovosti, dvoumnosti in tveganja	5.3.3.1 Na nepredvidene situacije se odziva s pozitivno naravnanoostjo in ciljem, da jih uspešno razreši.
	5.3.3.2 Pri odločitvah primerja in analizira različne informacije, da zmanjša negotovost, dvoumnost in tveganja.
5.3.4 Sodelovanje	5.3.4.1 Sodeluje z različnimi posamezniki ali skupinami.
	5.3.4.2 Morebitne spore rešuje na konstruktiven način in po potrebi sklepa kompromise.
5.3.5 Izkusveno učenje	5.3.5.1 Z reševanjem izzivov pridobiva nove izkušnje in jih upošteva pri sprejemanju nadaljnjih odločitev.
	5.3.5.2 Presoja uspešnost doseganja zastavljenih ciljev in pri tem prepozna priložnosti za nadaljnje učenje.
	5.3.5.3 Prepozna priložnosti za aktivno uporabo pridobljenega znanja v novih situacijah.
	5.3.5.4 Povratne informacije uporabi za nadaljnji razvoj podjetnostne kompetence.